

RÄDDNINGSTJÄNSTEN
STORGÖTEBORG

Olycksutredning

Omfattande brand i torvtäkt och
skogsområde, Hylte kommun

2025-05-16 – 2025-05-24

Utredare:

*Linus Arnekvist (utredningsledare)
Madelein Larsson
Martin Lindsten*

2026-02-23

Diarienummer RSG 2025/602

Olycksutredning

Omfattade brand i torvtäkt och skogsområde, Hylte kommun
2025-05-16 – 2025-05-24

Referens Händelserapport: G2025.052727
SOS Ärendenummer: 15.7356987.2

Uppdragsgivare: RäddSam Halland
Mattias Sjöström

Utredningen utförd av: Räddningstjänsten Storgöteborg
Linus Arnekvist (utredningsledare)
Madelein Larsson
Martin Lindsten

Bilden visar den första ledningsplatsen och illustrerar även det tidiga brandförloppet. Källa Räddningstjänsten Väst.

Sammanfattning

På morgonen den 16 maj 2025 utbröt en brand på en torvtäkt i Hylte kommun i Hallands län. Kraftig vind, långvarig torka och torvens särskilda egenskaper bidrog till ett mycket snabbt brandförlopp. Branden spred sig dessutom snabbt över kommungränsen till Gislaveds kommun i Jönköpings län.

Detta medförde att tidig kontakt etablerades mellan de vakthavande befälen inom respektive räddningsledningssystem. Den första lägesrapporten som inkom till vakthavande befäl i RäddSam Halland indikerade att räddningsinsatsen skulle pågå fram till eftermiddagen samma dag. Efterhand blev det dock tydligt att det rörde sig om en mer omfattande och långvarig räddningsinsats. Insatsen var mycket resurskrävande och avslutades först åtta dygn senare.

Det stora antalet enheter som larmats till platsen gjorde att det krävdes samordning, både från räddningsledningen på skadeplatsen och från den stab som upprättats på räddningscentralen.

Efter händelsen ställdes en förfrågan från RäddSam Halland till Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) kring att genomföra olycksutredning. Utredarnas perspektiv har präglats av stor respekt för händelseförloppet, särskilt under den inledande dagen. Till skillnad från de parter som var direkt involverade i räddningsinsatsen har utredningen haft möjlighet att i efterhand reflektera och analysera händelsen.

Utredningen har haft fokus på de frågeställningar som följde från uppdragsgivaren RäddSam Halland. Uppdragets definieras från uppdragsgivaren i perspektiven övergripande ledning, skadeplatsnära ledning och samverkan.

Bedömningen är att hanteringen av den komplexa händelsen i stort har varit bra. Det gäller såväl samverkan mellan räddningsledningssystemen som samarbetet med andra aktörer. Samverkan mellan de deltagande räddningstjänsterna och deras respektive räddningsledningssystem har präglats av en tydlig vilja att bistå och stödja varandra.

Det har identifierats ett antal slutsatser som kan bidra till lärande för framtiden. Ett exempel är att det tog lång tid innan den regionala insatsledaren larmades till skadeplats och tog vid som räddningsledare. Utredningen har även identifierat flera positiva lärdomar som lyfts i rapporten, vilka kan vara värdefulla för organisationen och framtida insatser.

Ett exempel på detta är att det i ett tidigt skede togs kontakt mellan de två drabbade räddningsledningssystemen, RäddSam Halland och Räddningstjänstsamverkan Småland-Blekinge (RSB). Kommunikation kunde ske avseende aspekter som räddningsledning och resursförsörjning.

Innehåll

1.	Inledning.....	6
1.1	Bakgrund	6
1.2	Syfte	6
1.3	Frågeställningar.....	7
1.3.1	Övergripande ledning.....	7
1.3.2	Skadeplatsnära ledning.....	7
1.3.3	Samverkan.....	7
1.4	Avgränsningar	8
1.5	Presentation av utredarna	8
1.6	Tack	8
2.	Metod.....	9
3.	Ordlista	10
4.	Presentation av insamlad information	11
4.1	RäddSam Halland	11
4.2	Beskrivning av olycksplatsen.....	12
4.3	Olycksförloppet.....	13
4.3.1	Olycksorsaker	13
4.3.2	Konsekvenser av olyckan.....	13
4.4	Räddningsinsatsens genomförande.....	14
4.5	Samverkan.....	26
4.5.1	Försvarmakten.....	26
4.5.2	Kustbevakningen	26
4.5.3	Lokala aktörer	27
5.	Analys och diskussion	28
5.1	Resursförsörjning	28
5.1.1	Resursförsörjning dag 1	28
5.1.2	Resursförsörjning dag 2-8	30
5.1.3	Resurstilldelning och resursanvändning	30
5.2	Arbete på skadeplats	32
5.2.1	Skadeplatsorganisation under räddningsinsatsen.....	32

5.2.2	<i>Ledningsplats- och ledningsmöten.....</i>	35
5.2.3	<i>Riskbedömning och riskhantering.....</i>	37
5.2.4	<i>Kommunikation- och sambandsplan.....</i>	37
5.3	Systemstödjande stab	38
5.3.1	<i>Bemanning och arbetsuppgifter i RC stab.....</i>	38
5.4	Samverkan.....	42
5.4.1	<i>Försvarmakten.....</i>	42
5.4.2	<i>Kustbevakningen</i>	42
5.4.3	<i>Lokala aktörer</i>	42
6.	Slutsatser	44

1. Inledning

Avsnittet återger utformningen av uppdraget och de frågeställningar som olycksutredningen förväntas svara på.

1.1 Bakgrund

En brand bröt ut på en torvtäkt fredagen den 16 maj 2025. Branden utvecklades och spred sig snabbt även till skog, varpå en större räddningsinsats startades och genomfördes under de följande åtta dygnen. Räddningsinsatsen avslutades lördagen den 24 maj 2025.

Räddningsinsatsen var stor och komplex och leddes av räddningsledningssystemet RäddSam Halland. Resursförsörjningen genomfördes initialt av RäddSam Halland och Räddningstjänstsamverkan Småland-Blekinge (RSB). Därefter nyttjades resurser från övriga räddningstjänster i Västra Götaland och mot slutet av insatsen återtog RäddSam Halland och RSB ansvaret för resursförsörjningen.

Räddningstjänsterna i RäddSam Halland har, genom styrgruppen för räddningsledningssystemet RäddSam Halland, valt att ta extern hjälp i arbetet med att undersöka hur räddningsinsatsen genomfördes i Hylte kommun (Halland län) och Gislaveds kommun (Jönköpings län) i maj 2025.

1.2 Syfte

Syftet med utredningen är att fånga de lärdomar som följer av insatsen, med fokus på ledning och samverkan, genom att identifiera såväl framgångsfaktorer som områden med förbättringspotential. Detta görs genom en övergripande beskrivning av händelseförloppet, initial utlarmning, fortsatt resursförsörjning, övergripande ledning, ledning på skadeplats och samverkan.

RäddSam Hallands upplevelse är att resursförsörjningen i det stora hela har fungerat bra, att skadeplatsnära ledning har fungerat mycket bra samt att samverkan med övriga aktörer har fungerat väl. Den övergripande frågan som ställs är: Stämmer denna bild, eller stämmer den inte, och i så fall varför?

Utredningen ska ta sin utgångspunkt i *Gemensamma grunder – ramverk för ledning och samverkan*¹ samt handbok *Ett enhetligt ledningssystem för kommunal räddningstjänst - ELS*².

¹ www.mcf.se. *Gemensamma grunder – ramverk för ledning och samverkan*

² MSB. 2024. *Ett enhetligt ledningssystem för kommunal räddningstjänst*

1.3 Frågeställningar

1.3.1 Övergripande ledning

Uppstart i räddningscentral (RC) dag 1-3

Särskilt fokus ska läggas på 112-samtal till SOS Alarm, medlyssning och bedömningar i RC, aktuellt DRH-recept³ samt den initiala resurstilldelning och ledningsanpassningen. Därtill fortsatt ledning och samordning av resursförsörjningen mellan de två ledningssystemen RäddSam Halland respektive RSB.

Resursförsörjning dag 3-7

Särskilt fokus på ledning och samordning av resursförsörjning från fler ledningssystem. Nyttjande av riktlinjen för förstärkningsresurser inom VG-Halland⁴, med VRR som nav i kombination med fortsatt stöd från RSB.

Avtrappning dag 7-9

Beskrivs enbart övergripande.

Arbete i RC stabsarbete

Särskilt fokus ska läggas på organisation och åtgärder inom systemledning under dag 1–3, beredskap för andra samtidigt händelser, stöd till skadeplatsledning samt samverkanskontakter i övrigt.

1.3.2 Skadeplatsnära ledning

Skadeplatsorganisationen

Särskilt fokus på hur räddningsinsatsen organiserades samt hur ledning och samordning fungerade på skadeplatsen.

Ledningsplats och ledningsmöten

Särskilt fokus på den fysiska placeringen av ledningsplatsen samt hur den utformades och hur ledningsmöten praktiskt genomfördes och fungerade.

Riskbedömning och riskhantering

Särskilt fokus på de övergripande riskbedömningar som gjordes och hur dessa hanterades, kommunicerades och fungerade. Initiala risker kring snabb brandspridning, kraftig rökutveckling, järnvägen som passerar genom området samt risker ute på torvtäkten respektive i skogen med mera.

Kommunikation och sambandsplan

Särskilt fokus på hur kommunikationen upplevdes och hur sambandsplanen fungerade. Hur fungerade sambandet när flera olika räddningstjänstorganisationer arbetade tillsammans?

1.3.3 Samverkan

Försvarsmakten

Särskilt fokus på hur kontakter togs, hur resursframställan gjordes avseende militär personal, bränsledepå, matförsörjning samt tillgång till sovplatser, samt hur ledning, samverkan och samordning genomfördes och fungerade.

³ DRH-recept avser underlag för initial resurstilldelningen.

⁴ Räddningstjänsterna Västra Götaland och Halland. rev. 2024-05-17. *Riktlinjer för förstärkningsresurser*.

Samverkan i övrigt

Beskrivs enbart övergripande.

1.4 Avgränsningar

Uppdraget omfattar inte utredning av brandorsak och brandförlopp annat än i syfte att övergripande sätta händelsen i ett sammanhang. Denna utredning ska inte omfatta teknik-, metod- eller taktikfrågor, utan enbart frågor kopplade till ledning och samverkan.

Områden som inte ingår i denna utredning bedöms kunna fångas upp i någon av de enkätundersökningar eller anteckningar som har gjorts och som även finns som underlag för detta uppdrag. Detta kommer RäddSam Halland själva att analysera.

1.5 Presentation av utredarna

Linus Arnekvist arbetar som olycksutredare på RSG (anställd 2005). Utbildad brandman samt räddningsledare. Har genomgått utbildningarna *Olycksutredning grund* och *Kvalificerad olycksutredningsmetodik*. Har arbetat operativt som brandman och styrkeledare och avlöser fortsatt som styrkeledare.

Madelein Larsson arbetar som vakthavande befäl för Västra Räddningsregionen (anställd på RSG 2016). Utbildad brandingenjör med påbyggnadsutbildning i räddningstjänst för brandingenjörer. Har arbetat med både förebyggande verksamhet och räddningstjänst samt som insatsledare.

Martin Lindsten arbetar som verksamhetstrateg på RSG (anställd 2003). Utbildad brandingenjör med påbyggnadsutbildning i räddningstjänst för brandingenjörer samt civilingenjör riskhantering. Har arbetat med både förebyggande verksamhet och räddningstjänst och avlöser som regional insatsledare för Västra Räddningsregionen.

1.6 Tack

Utredarna vill rikta ett varmt tack till de personer vi har varit i kontakt med från RäddSam Halland. De har visat stor öppenhet och varit tillmötesgående under hela processen samt delat med sig av information på ett föredömligt och transparent sätt. Det har också varit tydligt att det finns en stark vilja till lärande och utveckling.

Vi vill även framföra vårt tack till de personer inom vår egen organisation som har stöttat oss under arbetets gång.

2. Metod

Utredarna har samlat in information till olycksutredningen genom

- besök på brandplatsen.
- besök hos Räddningstjänsten Halmstad.
- att ta del av SOS-samtal samt radiotrafik i det inledande skedet.
- händelserapport G2025.052727 med bilagor.
- enkätundersökningar från RäddSam Halland.
- insamlat material (instruktioner, rutiner, bilder, dokumentation mm) från uppdragsgivaren.
- intervjuer med personer i olika funktioner. Dessa har framför allt arbetat i räddningsledningssystemen RäddSam Halland, RSB och VRR.
- intervjuer med samverkande aktörer.

3. Ordlista

AMI	Avsikt med insats. Beslutas av vakthavande räddningschef.
LOP	Larm- och ledningsoperatör, en ledningsfunktion i räddningsledningssystemet, bemannas av räddningsåtgörare från SOS Alarm.
MMI	Mål med insats. Beslutas av räddningsledaren.
MSB	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. I januari 2026 bytte myndigheten namn till Myndigheten för civilt försvar. Då myndigheten hette MSB vid tiden för händelsen så används detta namn i rapporten.
RRVG	Räddningsregion Västra Götaland. Ett samarbete mellan fyra räddningsledningssystem i Västra Götaland; Räddningsledningssystem Fyrbodal, Räddningsledningssystem Älvsborg (RLS Älvsborg), Räddningstjänsten Skaraborg, Samhällsskydd Mellersta Skaraborg.
RSB	Räddningstjänstsamverkan Småland-Blekinge. En gemensam operativ ledningsorganisation för räddningstjänsterna i Jönköpings län, Blekinge län samt delar av Kalmar, Kronoberg och Östergötlands län. RSB omfattar 27 kommuner och 22 räddningstjänster.
RSG	Räddningstjänsten Storgöteborg är ett räddningstjänstförbund med nio ingående kommuner.
RLS Älvsborg	Räddningsledningssystem Älvsborg är ett gemensamt system för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) och Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund (AVRF).
Räddsam VG	Ett samarbete mellan räddningstjänsterna i Västra Götaland. Några av de gemensamma frågor som Räddsam VG arbetar med är ledning, insats, förebyggande brandskyddsarbete, utbildning, teknik och HR.
VRR	Västra räddningsregionen. Ett räddningsledningssystem med åtta ingående räddningstjänstorganisationer där utlarmning och ledning sker från en gemensam ledningscentral.

4. Presentation av insamlad information

4.1 RäddSam Halland

I avsnittet beskrivs allmän information som är återkommande och relevant i olycksutredningen.

Räddningsledningssystem RäddSam Halland

RäddSam Halland är ett räddningsledningssystem som vid tidpunkten för räddningsinsatsen i Hylte bestod av Räddningstjänsten Laholms kommun, Räddningstjänsten Hylte, Räddningstjänsten Halmstad och Räddningstjänsten Väst. Sedan den 2 december 2025 så ingår inte längre Räddningstjänsten Väst i räddningsledningssystemet. Fortsatt beskrivning av RäddSam Halland utgår ifrån deras organisering i samband med räddningsinsatsen i Hylte, maj 2025.

I RäddSam Hallands ledningsplan⁵ delas ledningssystemet upp i två organisatoriska delar; övergripande ledning och skadeplatsnära ledning. Med övergripande ledning avses den organisatoriska delen i räddningsledningssystemet som övergripande leder räddningstjänstverksamheten och som ständigt bedriver innehållet systemledning. Med skadeplatsnära ledning avses den organisatoriska delen i räddningsledningssystemet som styrs av övergripande ledning och genomför insatsledning och utför uppgiftsledning.

Organisationen som visas i Figur 1 nedan är hierarkisk vilket innebär att mandat att styra och besluta går i nedåtgående riktning med utgångspunkt i den styrning som finns i RäddSam Hallands ledningsplan och övriga styrande dokument.

Larm- och ledningsoperatör (LOP) är en ledningsfunktion som bemannas av SOS Alarm. Totalt finns fyra insatsledare (IL) att tillgå inom systemet.

Figur 1 Bilden visar ledningsplan för räddningsledningssystem RäddSam Halland⁵.

⁵ RäddSam Halland, 2023-09-01. STYR-A-1. Ledningsplan.

Räddningscentral RäddSam Halland

Räddningscentralen (RC) är ledningscentral för räddningsledningssystemet RäddSam Halland och är belägen på brandstationen i Halmstad. Räddningscentralen är samgrupperad med SOS Alarm Halland. Bemanningen i RC består av en räddningsåtgörare från SOS Alarm samt ett vakthavande befäl (VB) som finns tillgänglig på arbetsplatsen dygnet runt. Utalarmering och dirigering av första styrka ligger på räddningsåtgörare från SOS. VB får besluta om avsteg och tillägg till larmplanerna. I räddningsledningssystemet utgör räddningsåtgöraren ledningsfunktionen Larm- och ledningsoperatör (LOP). Utöver utlarmning och dirigering förväntas LOP även agera i rollen händelsevärdering och utgöra ledningsstöd. LOP ska också stötta VB med omvärldsbevakning och mediahantering.

RC består av en arbetsplats för VB och ett gemensamt utrymme med ett antal förberedda arbetsplatser samt en konferensanläggning. Det finns förberedda rubriker på whiteboardtavlor samt utskrivna inplastade rollkort för att underlätta för att starta upp stabsarbete.

Det finns även ett stabsrum som ligger utanför slussarna till RC där det är förberett för stabsarbete med ett större antal deltagare.

Staber

Inom räddningsledningssystem RäddSam Halland tillämpas främst två typer av staber, insatsstödjande stab och systemstödjande stab.⁶

Insatsstödjande stab utgör i de flesta fall stöd till RL. Delar av den insatsstödjande staben kan behöva verka skadeplatsnära då delar av uppgifterna ofta kräver en närhet till skadeplatsen. Mobisol är en resurs som underlättar stabs- och ledningsarbete på skadeplats. Den består av en inredd container som kan förflyttas med hjälp av lastväxlare. Insidan är utrustad med bland annat whiteboards och annan materiel.

Systemstödjande stab är i de flesta fall stöd till VRC. I vissa fall kan enstaka individer kallas in, exempelvis en biträdande VB för att stödja i den övergripande ledningen.

Systemledningsstaben ska vara placerad där övergripande ledning utövas, det vill säga i anslutning till ledningscentralen eller reservledningsplatsen. VRC beslutar om det krävs en inkallning av extra personal för att bemanna en systemstödjande stab.

Tekniskt beslutsstöd

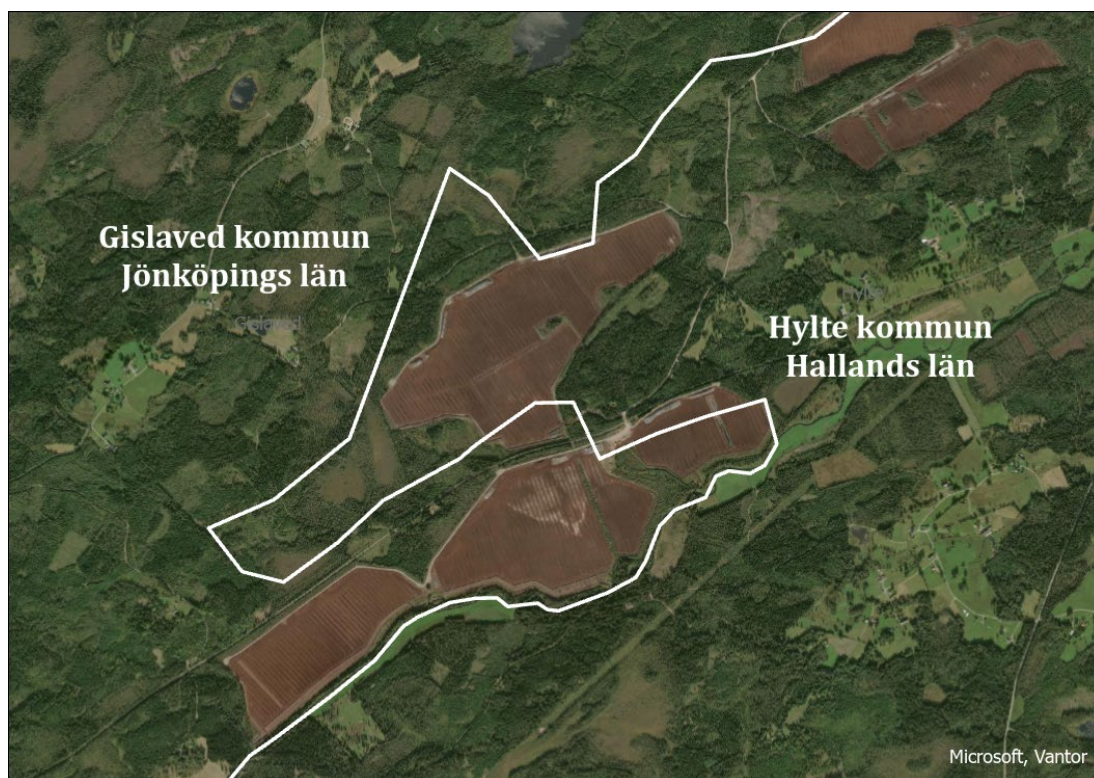
Inom RäddSam Halland används programvaran *Oculus Larm & Ledning*, som bland annat ger möjlighet att arbeta i kartmiljö vid räddningsinsatser och överföra information mellan olika platser. Oculus används både ute på skadeplats och i RC. Ledningsfunktioner kan även integrera med Oculus via en app (*Responsappen*). Oculus ger möjlighet för RäddSam Halland att skapa en gemensam lägesbild i samband med händelser och möjlighet att dela information mellan olika delar av räddningsledningssystemet.

4.2 Beskrivning av olycksplatsen

Den största delen av den branddrabbade ytan består av torvtäkt, med inslag av både äldre och yngre skog. Marken är typiskt fuktigt under vissa perioder men var vid tillfället mycket torr. Terrängen är varierad med lågt liggande torvdyner, små vattendrag och fläckvis skog.

⁶ RäddSam Halland, (okänt datum), STYR-C-1-9. *Rutin för organisering*.

Genom området går gränsen mellan Hylte och Gislaveds kommun som dessutom är länsgräns mellan Jönköpings och Hallands län.

Figur 2 Ortofoto som visar området och gränsen mellan kommuner och län.

En järnvägslinje (Krösatågen) passerar genom området. Den trafikeras av cirka 6 tåg per dag. Området innehåller ett fåtal fastigheter och verksamheter, bland annat torvbrytning. Det är relativt svårnavigerat och det kan ta tid att åka mellan olika delar av området. Torvtäkten är olämplig för räddningsfordon eftersom det finns stor risk att köra fast.

4.3 Olycksförloppet

4.3.1 Olycksorsaker

Utredningen genomför inte någon fördjupning kring vad som orsakat branden. Enligt verksamhetsutövaren så har ett hjullager på en arbetsmaskin blivit överhettat, vilket i sin tur antände torven under maskinen. Kombinationen av ett mycket torrt övre torvlager och stark vind medförde att brandförloppet blev extremt snabbt. Verksamheten hade beredskap för en eventuell brand, men i detta fall utvecklades situationen för snabbt för att kunna hanteras av verksamheten.

4.3.2 Konsekvenser av olyckan

Räddningsinsatsen pågick i 8 dygn och medförde ett antal konsekvenser.

- Verksamheten som bryter torv i området kunde, av förklarliga skäl, inte bedriva verksamhet under denna period.
- En järnväg löper genom området. Trafiken på järnvägen var stoppad under 7 dagar. Det blev även skador på järnvägen och flera slipers fick bytas.
- En stor yta blev drabbad av branden. Största delen består av torvmark, men även en betydande del skogsmark.

- Räddningsinsatsen blev kostsam. Den har överstigit den kommunala självrisken vilket innebär att Hylte har fått stöd av MSB i den överskjutande kostnaden. Utredningen har inte belyst kostnader i detalj.
- Flera fastighetsägare har påverkats på olika sätt, men utredningen har inte kartlagt omfattningen av dessa konsekvenser.

4.4 Räddningsinsatsens genomförande

Fredag 16 maj

Den 16 maj 2025 kl 08:20 kom ett larmsamtal in till SOS Alarm. Inringaren berättade att det hade börjat brinna på en torvtäkt i Hylte kommun. Personen som ringde var inte själv på plats vid branden utan ringde från en annan plats. Personal från verksamheten på plats hade uppmärksammat branden och påbörjat släckningsarbete. Det fanns utrustning på plats för att hantera bränder i marken. Initialt var uppgiften att ytan som brann var ca 20 × 20 meter.

Under larmsamtalet lät det som att läget var under kontroll, men att man ville vara på den säkra sidan och därför larmades räddningstjänsten. LOP och VB fick medlyssning på samtalet och därmed en första indikation på skadeförloppet.

Inledningsvis larmades en insatsledare (IL), en räddningsenhet (RE) och en vattenenhet (VE). VB hade medlyssning på radiokommunikationen från skadeplatsen.

Klockan 08:35 anlände IL till plats och var den första resursen. Vid denna tidpunkt hade branden vuxit i omfattning och uppskattades till cirka 250 × 200 meter. Ungefär samtidigt tog VB kontakt med VB i RSB. VB fick då information om att belastningen i räddningsledningssystemet RSB var låg och att det därför var möjligt att larma stationer från deras område vid behov.

Klockan 08:40 lämnades en framkomstrapport: *”Brinner från fyra olika ställen i torv, finns fyra vattentankar inom företaget.”* Formuleringen om vattentankar innebar att verksamheten hade egen kapacitet för vattenförsörjning med hjälp av vattentankar och brandvattenpump. IL begärde ytterligare resurser och beställde en RE, en VE samt en terräng-MC. Beställningen togs emot av VB, som i sin tur bad LOP att verkställa den.

Det konstaterades att branden hade startat i Hylte, Hallands län men att den med stor sannolikhet skulle sprida sig över gränsen till Gislaved, Jönköpings län. Detta meddelades till VB i RSB.

Vid denna tid rörde höga brandriskvärden i skog och mark (se Figur 11). VB och LOP hade innan arbetspassets början diskuterat behovet av proaktivitet. Bland annat gick de igenom rutinerna för beställning av helikopterresurser.

Klockan 08:58 begärde VB att RIL syd skulle förstärka bemanningen i RC. Den första uppgiften blev att beställa helikopterresurser till insatsen. Klockan 09:10 var beställningen genomförd.

Figur 3 Bilden visar brandförloppet 08:55. Källa Räddningstjänsten Hylte

RL lämnade kl 09:08 en första lägesrapport enligt modellen OSHMIP.

- Objekt: torvmosse som brinner
- Skada: 250 × 200 meter
- Hot: inget för tillfället
- Mål med insats och insatsåtgärder: släcka
- Prognos: fram till eftermiddagen.

Klockan 09:10 informerade VB vakthavande räddningschef (VRC) om det aktuella läget. Enligt inkomna rapporter upplevdes situationen på platsen som relativt lugn och VB bedömde att det vid detta tillfälle inte fanns behov av ytterligare stöd i RC. Eftersom rökutvecklingen på platsen gjorde det svårt att få en tydlig lägesbild, larmade VB ut en UAS⁷.

Brandsläckningsarbetet fortsatte för räddningstjänsten och pågick parallellt med att verksamhetens egen personal arbetade med sina tillgängliga resurser för att bekämpa branden. Vid tillfället fanns två resurser från verksamheten på plats, och ytterligare två var på väg för att stötta i släckningsarbetet.

Förstärkning anlände till platsen och fick i uppgift att hindra branden från att sprida sig till ett skogsparti som bland annat omfattade ett järnvägsspår. De avancerade sedan framför brandfronten för att placera ut sprinklers.

Det var en snabb brandspridning med allt kraftigare rökutveckling. Personalen beskrev att sikten var så dålig att de inte kunde se handen framför sig. Det uppstod behov att snabbt retirera och i samband med detta föll en brandman i ett dike och brände handen.

I samband med detta så förstärktes ledningsorganisationen med ytterligare en IL.

⁷ UAS – *Unmanned Aerial System*, ett obemannat luftfartyg.

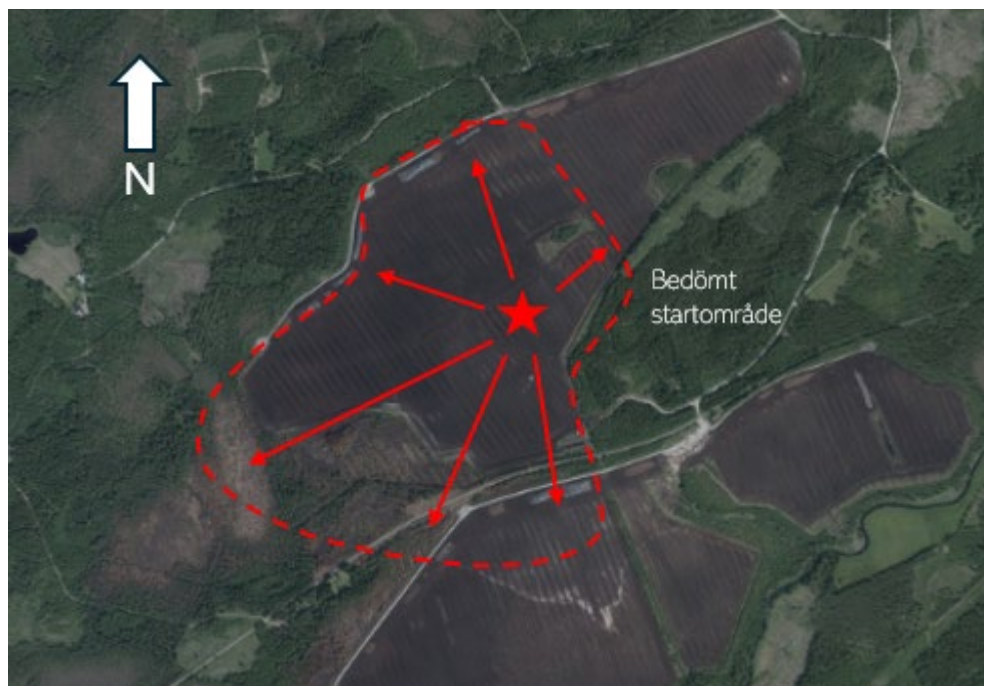
Figur 4 Bild strax innan personal avancerar framför brandfronten kl 09:42. Källa Räddningstjänsten Väst

Figur 5 Bild som visar brandförlopp från UAS kl 09:42. Källa Räddningstjänsten Halmstad.

Branden hade nu spridit sig från Hylte kommun till Gislaveds kommun. Hylte kommun och Gislaveds kommun tillhör olika län och räddningsledningssystem, RSB och RäddSam Halland. Ytterligare resurser larmades från RC och bland annat larmades en IL från RSB till platsen.

Brandspridningen gick nu mycket snabbt och nådde en känslig punkt för spridning till ett skogsområde som skiljde torvområdena åt. Det rädde ganska kraftiga vindar från nordost. Kombinationen av vindstyrkan och den lättantändliga torven bidrog till ett extremt snabbt brandförlopp.

Figur 6 Bilden visar var branden startade samt hur den spred sig inledningsvis. Källa Lantmäteriet.

På plats fanns snart fyra IL varav den först anlända hade rollen RL.

En järnväg som trafikerar av regional spårtrafik leder rakt genom skadeområdet. På grund av det eskalerande brandförloppet begärde RL trafikstopp på järnvägen. VB utbytte uppgifter med Trafikverket som därefter utförde trafikstoppet. Genomförd åtgärd bekräftas med räddningsledningen.

Klockan 10:35 påbörjade de första helikoptrarna släckningsarbete på platsen. På grund av den kraftiga röken kunde markpersonalen inte genomföra släckinsatser i brandfronten, utan fick arbeta främst i flankerna. Samma begränsningar gällde för helikoptrarna, då den starkt nedsatta sikten omöjliggjorde säkra släckförsök i fronten.

Vid denna tidpunkt flyttades ledningsplatsen till en större yta, som bedömdes mer lämplig. Hit samlades även förstärkande styrkor för vidare fördelning ut på skadeplatsen.

Figur 7 Bilden visar en överblick av ledningsplatsen. Källa Räddningstjänsten Halmstad.

På RC hade man tidigare uppfattat händelsen som relativt lugn och under kontroll. Nu började man dock förstå vilken dynamik det var i händelsen. Den övergripande ledningen förstärktes med flera roller som stöttade den pågående räddningsinsatsen. RIL, som tidigare bistått den övergripande ledningen, larmades ut till skadeplatsen. Även VRC aktiverades för att ge stöd och inriktning på plats i RC.

Under dagen togs kontakt med räddningschefen i Hylte kommun för att informera om händelsen. Även räddningschefen i Gislaveds kommun blev kontaktad av VRC i RSB.

Klockan 11 hölls ett möte med Räddningsregion Västra Götaland (RRVG). Ett återkommande möte som äger rum varje fredag. Utsedd stabsmedlem ombads att bevaka om RRVG eventuellt kunde stötta upp med resurser.

RIL anlände till skadeplatsen kl 11:04 och tog vid som RL kl 11:25. Klockan 11:34 larmades Halmstads depåfunktion för att bidra med mat, dricka och bränsle.

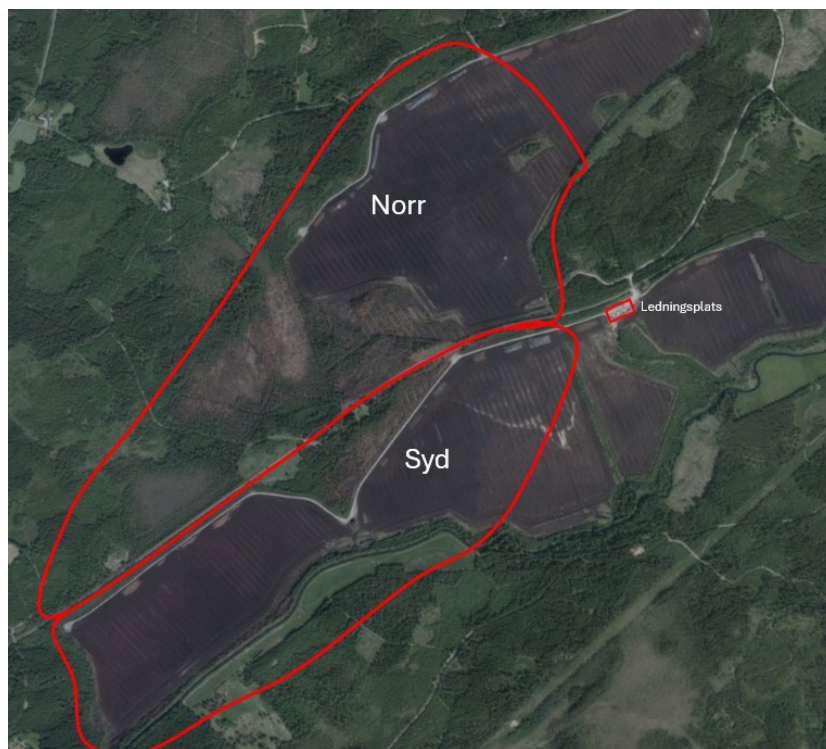
Klockan 11:50 begärde VB att resurser från RRVG och RSB skulle larmas till platsen.

Vid denna tidpunkt hade VRC anslutit till RC. Kontakt togs även med VRC för RSB, där den fortsatta räddningsinsatsen diskuterades, liksom att brandens geografiska utbredning berörde båda räddningsledningssystemen. Det beslutades att RäddSam Halland fortsatt skulle leda räddningsinsatsen (RL), medan resursförsörjning och övergripande ledning skulle samordnas mellan RSB och RäddSam Halland.

Branden gav upphov till mycket kraftig rökutveckling som spred sig över ett stort geografiskt område. Detta ledde till ett mycket stort antal larmsamtal, vilket i sin tur innebar en hög belastning på räddningsledningssystemet. Det beslutades därför att inte larma resurser utifrån uppgifter som enbart avsåg röklukt eller rök, utan endast vid observation av synliga lågor. VB hade även förberett ett förslag till inriktningsbeslut för VRC att ta ställning till. VRC fastställde inriktningsbeslutet på kvällen (kl 21). Under räddningsinsatsen togs fyra inriktningsbeslut fram av VRC för att styra räddningsinsatsen i Hylte. Under insatsens avslutande dagar gav inriktningsbesluten instruktioner kring hur avveckling och avslut av räddningsinsatsen skulle genomföras.

Räddningsinsatsen var inne i ett dynamiskt skede. Brandutvecklingen var snabbt eskalerande och resursförsörjningen var mycket stor. Det uttrycktes även ett stort behov av resurser från RL.

Skadeplatsorganisationen var under utveckling under fredagen. Det rådde viss självorganisering men med grundstruktur med två geografiska storsektorer, som i sin tur var uppdelade i flera mindre sektorer. Storsektorerna leddes av en sektionschef med koppling till RL. Det var ett intensivt dygn med mycket resurser som ankom till skadeplats. Det sattes ett ledningsstöd in för att fungera som mottagningsstöd för ankommande styrkor.

Figur 8 visar uppdelningen i storsektorer. Källa Lantmäteriet

Dagen präglades av intensiv resurshantering, där resurser larmades från tre olika räddningsledningssystem. VRC RSB fattade kl 12:30 beslut om att larma en RIL med uppdraget att fungera som samverkansperson för de resurser som larmades från RSB. Vidare beslutades att dessa resurser skulle invänta vidare order vid en brytpunkt på Smålandsstenars brandstation, belägen cirka 25 minuters körtid från skadeplatsen.

På RC förstärktes den övergripande ledningen ytterligare och det fattades beslut att förflytta systemstödjande stab till en större lokal. VB, som vid detta skede var hårt belastad, beslutade att förstärka sin funktion med ett larm- och ledningsbefäl (LLB). Klockan 12:40 begärde VB även att ett viktigt meddelande till allmänheten (VMA) skulle utfärdas i Halmstad och Hylte kommun, i syfte att informera om den kraftiga rökutvecklingen.

Den nationella skogsbrandsdepån aktiverades kl 13:37. Dessutom lades ytterligare ett resurspaket från RSB till händelsen. Paketet omfattade sex RE och fyra VE, vilka skulle bege sig till Smålandsstenar och invänta beslut om vidare avfärd mot skadeplatsen.

Klockan 13:48 inkom lägesrapport nummer två från RL.

- Objekt: Brand i skogen på flera ställen, torv och större skog.
- Skada: 90 hektar.
- Hot: Spridning, rejäl spridning. Nya bränder som uppkommer, byggnader, större skogsområden och kraftledning.
- Mål med insats (MMI): Minska spridning, styra från kraftledningsgata, byggnader och skog med de resurser som finns på plats. Uppåtgående trend på branden.
- Prognos: Hela kvällen, eventuellt längre. Behov av mer resurser, alla sorter. Avlösning av personal, ledningsstöd. Bönder på väg med vattenresurser.

Rapporten bekräftade att situationen eskalerade. Brandområdet bedömdes nu omfatta cirka 90 hektar med en fortsatt uppåtgående trend och prognosen var att insatsen skulle pågå minst till kvällen. Ett omfattande resursbehov identifierades och det förekom en viss frustration från skadeplatsen över att tillräckliga resurser ännu inte hade anlänt till skadeplats.

Klockan 13:53 anlände den RIL som aktiverats från RSB. RL knöt denna person till sig för att avlasta och stärka ledningsfunktionen. RIL RSB fungerade även som samverkansperson för de resurser som anlände från RSB. Ledningsarbetet beskrevs som pressat, med många samtidiga åtgärder som behövde hanteras.

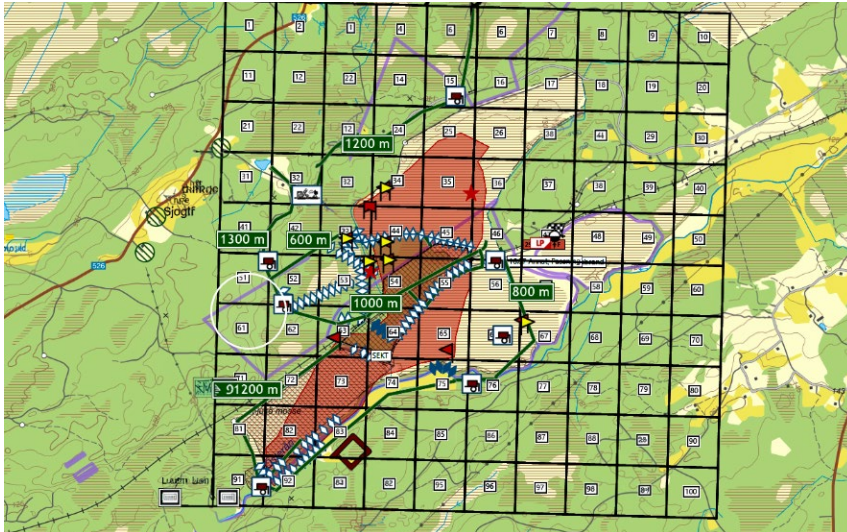
Räddningsinsatsen krävde omfattande resurser och bedömdes dessutom bli utdragen över tid. Därför gjordes en hemställan till Västra militärregionen (VMR). Behovet förmedlades vidare till Halmstad garnison, som under fredagen förberedde sig för att stödja den kommunala räddningstjänsten. Stödet bestod bland annat av personal och en bränsledepå.

Klockan 14:19 larmades två insatsledare som ledningsstöd till RL. De skulle även ta fram lägesbilder som den övergripande ledningen kunde förhålla sig till. Under en period uppstod flera tekniska problem dels med utlarmningen, dels med händelserapporten, som på grund av en mycket stor datamängd inte kunde öppnas. Detta ledde till ytterligare störningar, då även andra programvaror inte fungerade som avsett.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) initierade det som av VRC benämndes ett akut samverkansmöte. Under mötet diskuterades bland annat brandriskprognoser samt den aktuella lägesbilden. MSB föreslog att Kustbevakningen (KBV) skulle genomföra en överflygning och ta fram en kartering av området.

Klockan 15:30 inkom VB med en begäran till Västra räddningsregionen (VRR) om ett resurspaket bestående av en IL, en RE och en VE. Detta innebar att totalt fyra räddningsledningssystem var involverade i räddningsarbetet.

Även KBV kontaktades och kunde omhänderta ett uppdrag att genomföra en överflygning och ta fram en kartering. Karteringen innebar att ett rutnät lades över kartbilden (Figur 9), vilket möjliggjorde en tydligare geografisk beskrivning av genomförda åtgärder samt underlättade en snabb överblick över var olika enheter befann sig.

Figur 9 Bilden beskriver den kartering som utfördes. Källa Räddningstjänsten Halmstad.

VRC och RL hade ett samtal om nuläget och den fortsatta utvecklingen. Det fanns en gemensam bedömning att händelsen skulle pågå under en längre period, åtminstone över hela helgen. För att säkerställa god kontinuitet i räddningsledarskapet enades det om ett förslag till fortsatt organisering. RL fortsatte i sin roll, men på distans under kvälls- och nattetid. Under kväll och natt fanns en insatschef på skadeplatsen. De personer som hade övriga roller (sektionschef och storsektorchefer) under fredagen följde samma upplägg, vilket innebar att ett sammanhållet team arbetade tillsammans dagtid från fredag till söndag.

När det stod klart att räddningsinsatsen skulle bli långvarig påbörjade den övergripande ledningen planeringen för personalförsörjningen på längre sikt. När det dessutom framgick att insatsen kunde fortsätta över kommande vecka, togs kontakt med VB i VRR för att diskutera en eventuell aktivering av riktlinjen för förstärkningsresurser i Västra Götaland (VG) och Halland⁸. En gemensam riktlinje som beskriver hur resursförstärkning kan gå till mellan RäddSam Halland och räddningstjänstorganisationer inom Västra Götalands län (Räddsam VG).

Den systemstödande staben inne på RC hade arbetat under en längre tid med många involverade stabsmedlemmar. Framåt kvällen kunde antalet personer minskas, och staben bestod då av VB, VRC och en stabschef. VRC skulle snart lämna stabsrummet för att återvända nästa dag (lördag).

En frivilligorganisation anmälde sig på brandplatsen att de kunde bistå med mat. Inledningsvis var tanken att de skulle stötta med enklare fika och kaffe, men ganska snart stod det klart att de även kunde bidra med lagade måltider, vilket de bidrog med fram till onsdagen (totalt fem dagar). Måltiderna serverades vid ledningsplatsen men transporterades även ut till utpekade geografiska punkter, vilket möjliggjorde att det skadeavhjälpande arbetet kunde fortgå utan avbrott.

Det var ny bemanning på skadeplatsen under natten och trendpilen beskrevs som nedåtgående. Situationen uppfattades till och med som mycket lugn, där sektorerna inte

⁸ Räddningstjänsterna Västra Götaland och Halland, rev. 2024-05-17, *Riktlinjer för förstärkningsresurser*.

hade särskilt mycket pågående släckningsarbete utan kunde fokusera på förberedelser inför morgondagen. Ett av nattens mål var att omringa branden med brandslang.

Vattenförsörjningen styrdes om från tankbilar till fasta pumpplatser med hjälp av brandvattenpumpar. Det fokuserades på att ytterligare förbättra plottningen och det gjordes både digitalt och analogt. Man arbetade dessutom med att förfinas sektorindelningen för att säkerställa att arbetet skulle kunna utföras så effektivt som möjligt.

Lördag 17 maj

På morgonen återvände den personal som ingått i fredagens ledningsorganisation till skadeplatsen. Läget hade under natten varit lugnt, vilket möjliggjorde fokus på förberedelser inför ett eventuellt förnyat och ökande förlopp. Organisationen hade nu satt sig och arbetet fortsatte enligt den etablerade strukturen. Upplägget med RL på distans under nattetid skulle även fortsättningsvis tillämpas.

Utöver skiftbytet i ledningsorganisationen genomfördes även ett personalbyte i sektorerna. Ett intensivt arbete inleddes för att fördela ansvarsområden och säkerställa att pågående uppgifter kunde fortsätta utan avbrott.

Inledningsvis var läget i sektorerna, liksom under natten, relativt lugnt. I takt med att luftfuktigheten sjönk, temperaturen steg och vinden tilltog, accelererade dock förloppet återigen. Det mest intensiva arbetet koncentrerades till ett större skogsområde beläget mellan två torvområden.

Figur 10 Bilden beskriver brand- och rökutveckling 17 maj kl 12:15. Källa Räddningstjänsten Halmstad.

Verksamhetsutövaren på plats fortsatte arbetet med sin egen utrustning för att släcka pågående bränder samt blöta ned torven. Externa aktörer med kompetens att arbeta med så kallade gödseltunnor fortsatte sitt arbete med bevattning, men kunde endast verka från farbara vägar. Räddningstjänstpersonal samt personal från Försvarsmakten arbetade inne i skogsområdena.

Det pågående arbetet var mycket resurskrävande och med hänsyn till fortsatt höga brandriskvärden bedömdes det inte vara möjligt att sänka ambitionsnivån avseende

resurstillsättningen. Detta medförde ett intensivt arbete vid RC för att säkerställa personalförsörjning över tid. Organisationerna var hårt belastade och det bedömdes att det fanns behov av att söka stöd hos närliggande räddningstjänster.

RC upprätthöll fortsatt förstärkt bemanning för att dels stödja den pågående räddningsinsatsen, dels säkerställa att beredskap fanns för att kunna hantera nya händelser.

Framåt kvällen skiftades återigen personalen, och läget uppfattades åter som lugnare. Detta bekräftades även av nattpersonalen vid skiftbytet på morgonen.

Söndag 18 maj

Brandriskprognosen indikerade att söndagen skulle börja gynnsamt, men att de följande dagarna inte bedömdes vara lika fördelaktiga, se figur nedan.

Figur 11 Figuren visar SMHI:s brandriskprognos under tidsperioden. Källa SMHI.

Dagen var förhållandevis lugn, men personal som varit involverad under flera dagar var slitna och trötta.

Figur 12 Bilden visar en översikt över området sön 18 maj kl 08:20. Källa Räddningstjänsten Halmstad.

Det skickades en begäran om stöd till VB i VRR för att säkerställa personalförsörjning till insatsen med hjälp av räddningstjänster från VG, för tidsperioden måndag till onsdag. Den systemstödjande staben gjorde en bedömning av behovet och tog även stöd av räddningsledningen på skadeplats. Ett samverkansmöte genomfördes med VRR, där representanter från både RC och skadeplats deltog.

Även om söndagen beskrevs som lugn av många, var resurstillgången på plats omfattande, vilket gjorde att ledningsarbetet fortsatt var intensivt.

Måndag-torsdag, 19-22 maj

RL, som hade verkat i rollen sedan fredagen, genomförde sin sista dag i rollen under måndagen. Övriga delar av ledningsorganisationen skiftades och morgonens skiftbyte beskrevs som både utmanande och rörigt. Riktlinjen för förstärkningsresurser i VG och Halland⁹ hade aktiverats dagen innan och dessa resurser anlände nu till skadeplatsen.

Dagen präglades av flera skiften inom organisationerna. Klockan 9 hölls ett möte på skadeplats för att informera om aktuellt läge. Bland deltagarna fanns bland annat räddningschefer från Hylte och Gislaved, kommunikatörer, avgående och tillträdande VRC samt RL. Klockan 13 hölls en pressträff.

Räddningstjänsterna från VG hade en samverkansperson på plats med uppgift att fördela dessa resurser. Samverkanspersonen ansvarade för att dokumentera vilka styrkor som fanns på plats, var de sattes in samt vem som var sektorchef och hur sektorchefen kunde nås. Samverkanspersonen säkerställde även att information om sambandsplan och aktuell riskbedömning förmedlades. Morgon- och kvällsskiftet fick en uppdaterad och gemensam lägesbild. Samma person var på plats dagtid samtliga tre dagar som VG deltog i räddningsarbetet.

⁹ Räddningstjänsterna Västra Götaland och Halland, rev. 2024-05-17, *Riktlinjer för förstärkningsresurser*.

Klockan 14.00 på måndagen hölls ett samverkansmöte med Länsstyrelsen där räddningstjänsten och SMHI var föredragare. Fokus låg på att skapa en gemensam lägesbild av räddningsinsatsen samt att SMHI presenterade veckans brandriskprognos. Motsvarande möten genomfördes fortsatt under veckan.

På måndag eftermiddag genomfördes ett skifte av RL. Upplägget var detsamma som tidigare, med RL på distans under kvälls- och nattetid. Samma person fortsatte som RL fram till och med torsdagen.

Trendpilen för räddningsinsatsen under veckan beskrevs fortsatt som stabilt nedåtgående. Sammanvägt med prognos från SMHI om lägre brandrisk (Figur 11) de kommande dagarna, började ett övervägande ske kring avtrappning av räddningsinsatsen. Ett första steg var att se över möjligheten att åter öppna järnvägstrafiken. Arbetet samverkades med olycksplatsansvarig (OPA) från Trafikverket under onsdagen och tågtrafiken kunde släppas på under torsdagen.

Det användes även sökhundar i det drabbade området för att upptäcka eventuella glödhärdar.

Frivilligorganisationen som hade stöttat med mat sedan fredag kväll serverade sin sista måltid under onsdagen. Samma dag skickades en hemställan till VMR om att bistå med mat under de sista dagarna innan räddningsinsatsen skulle avslutas.

Figur 13 Bilden visar servering av mat under räddningsinsatsen. Källa Räddningstjänsten Väst.

Fredag-lördag 23-24 maj

Det pågick ett arbete med att skapa förutsättningar för att avsluta räddningsinsatsen. Det användes checklistor som Skogforsk¹⁰ hade tagit fram för att stötta kommunal räddningstjänst vid avslutande av räddningsinsats vid större skogsbränder. Det fanns identifierade tre steg i avtrappningsfasen.

- Avtrappning av resurser.
- Avslutning av räddningsinsats med efterföljande bevakning.

¹⁰ 2026-02-17 <https://www.skogforsk.se/>

- Avveckling av utrustning och material.

VRC och RL diskuterade möjligheten att avsluta räddningsinsatsen under fredagen. Efter övervägande beslutades det dock att skjuta upp avslutandet till lördagen för att säkerställa en kontrollerad övergång. Inför avslutet deltog VRC, som tagit över som RL, räddningscheferna i Hylte och Gislaved samt fastighetsägare. Räddningsinsatsen avslutades kl 12 på lördagen.

4.5 Samverkan

I detta kapitel beskrivs samverkan med andra aktörer.

4.5.1 Försvarsmakten

Under fredagen uppmärksammade VB på RC ett behov av ytterligare bränsle till skadeplatsen. En farmartank med 400 liter diesel hade tidigare rekviderats, men denna tog snabbt slut. VB på RC beslutade därför att ta kontakt med VB vid Halmstads garnison, Försvarsmakten.

Försvarsmakten meddelade att de kunde bistå med både diesel och bensin. I samband med kontakten diskuterades även möjligheten till personalstöd, vilket Försvarsmakten bekräftade att de kunde bidra med.

RC stab upprättade därefter en formell hemställan om stöd till VB vid Västra militärregionen (VMR). Ärendet förmedlades vidare till Halmstads garnison, som verkställde stödet. Försvarsmaktens personal anslöt senare till skadeplatsen och arbetade dag- och kvällstid.

Försvarsmaktens personal arbetsleddes på plats av en militär insatschef (MIC). MIC deltog i de ledningsmöten som hölls på skadeplatsen och ansvarade för att redovisa Försvarsmaktens riskanalyser samt tydliggöra målsättning och genomförande av uppgiften. Personalen, som bestod av 15–20 personer, placerades organisatoriskt under en storsektor med inriktning mot släckningsarbete.

Under räddningsinsatsen genomfördes hemställan om stöd till Försvarsmakten i flera steg. I nästa steg uppstod behov av övernattningsresurser från räddningstjänster i Västra Götaland. Även denna gång lämnade räddningstjänstens VB en skriftlig hemställan till VB vid VMR, varefter beställningen hanterades och verkställdes av Halmstads garnison.

En senare hemställan avsåg ytterligare drivmedel samt stöd i samband med avtrappningen av räddningsinsatsen, inklusive hjälp med insamling och återställning av materiel.

4.5.2 Kustbevakningen

MSB initierade redan under den första dagen av räddningsinsatsen ett behov av ett akut samverkansmöte med den övergripande ledningen vid RC. Vid detta möte framfördes bland annat ett förslag om samverkan med KBV och deras flygverksamhet. Det informerades om att KBV hade möjlighet att kartera området. Kontakt togs omedelbart med KBV, som bekräftade att de kunde bistå med detta.

Karteringen lades därefter ovanpå befintlig kartbild (Figur 9), vilket möjliggjorde en tydligare indelning och benämning av skadeplatsens olika delar. KBV genomförde dagliga överflygningar och hade även möjlighet att IR-skanna området för att identifiera eventuella glödhärdar. Den information som samlades in skickades via e-post till den övergripande ledningen och kunde därefter läggas in i Oculus.

4.5.3 Lokala aktörer

Verksamheten på plats som bedrev torvbrytning upptäckte branden och var därmed den första resurs som försökte släcka branden. Kombinationen av stark vind och ett väldigt torrt övre torvlager medförde dock att förloppet gick mycket snabbt. Så snabbt att de stod utan chans att hinna släcka initialbranden.

De hade förmåga på plats med något som kallades "tunnor". En vattentank med en liten brandvattenpump på vilket gjorde det möjligt att hantera mindre bränder.

Figur 14 Bilden visar verksamhetsutövarens egen släckförmåga. Källa: Räddningstjänsten Hylte

En annan aktör som var tongivande under räddningsinsatsen var lokala lantbrukare som använde så kallade gödseltunnor. En utrustning som normalt används för att sprida gödsel. Den snabba brandspridningen innebar att man inte hade kontroll över hela den drabbade ytan. En IL som kontrollerade de sydvästra delarna upptäckte att läget var kritiskt och att det var mycket nära att branden skulle sprida till ett stort område med ungskog. IL tog kontakt med en frivilligresurs för att se om denne kunde bistå med hjälp i arbetet med att förhindra förestående brandspridning. Under den fortsatta räddningsinsatsen aktiverades ytterligare lantbrukare med tillgång till gödseltunnor.

5. Analys och diskussion

5.1 Resursförsörjning

5.1.1 Resursförsörjning dag 1

Fredag 16 maj kl 08:24 gick huvudlarmet i Hylte. Initialt larmades två RE, en VE och en IL från räddningstjänsten Hylte. Enligt uppgift i larmsamtalet så pågick släckförsök av verksamheten på plats, men de ville att räddningstjänsten skulle komma till platsen. Inget i larmsamtalet tydde på att det var en pågående eskalerande brandspridning. Inringaren befann sig inte på skadeplats då larmsamtalet ringdes in, vilket troligtvis medför att det inte förmedlades en korrekt bild av hur branden på torvtäkten såg ut.

När resurserna från Hylte anlände framgick det att omfattningen på branden var ca 250 x 200 meter. Detta var betydligt större än den bild som förmedlats i larmsamtalet och med fortsatt spridning.

Utifrån den initiala lägesrapporten in till RC från IL Hylte (16 min efter larmet) kunde VB, som lyssnade med på rapporten, tolka att det var väldigt svårt att få en överblick av brandområdet. VB valde då att larma en UAS och ytterligare räddningsresurser från Smålandsstenar och Fegen. Det larmades ytterligare en IL för att verka som ledningsstöd åt RL. Eftersom Smålandsstenar inte tillhör räddningsledningssystem RäddSam Halland utan räddningsledningssystem RSB så fördes här en dialog mellan VB i respektive system gällande resursförsörjning av insatsen.

När ytterligare resurser larmades från RSB så larmades även en IL från Gislaved (RSB), som anlände kl 09:42.

RIL hade initialt verkat på RC men larmades ut till skadeplats och anlände kl 11:04. Inför att RIL skulle åka ut till plats skedde en överlämning, då ordinarie RIL under morgonen varit tillfälligt avlöst av en RIL-kollega.

Vid två tillfällen under dagen larmades två lite större resurspaket; ett resurspaket med fyra RE vid kl 12 (från RRVG och RSB) och ett resurspaket med sex RE och fyra VE vid kl 14 (från RSB). Resurspaketet med sex RE och fyra VE larmades efter att RL lämnat en lägesrapport om att insatsen hade en uppåtgående trend och att det önskades mer resurser av alla sorter. Även om resurserna larmades vid kl 14 så tog det allt mellan 1,5 - 4 timmar innan dessa resurser var framme på skadeplats. Vissa av enheterna hade längre körtid och vissa stannade på en brytpunkt, som inledningsvis var på Smålandsstenar brandstation. Det var RSB som tog beslut om att skapa en brytpunkt på Smålandsstenars brandstation då de upplevde att deras larmade styrkor hade svårt att få dirigering in i skadeområdet från räddningsledningen.

I samband med att flera resurser larmades från RSB så larmades även en RIL som skulle verka som samverkansperson för RSB på skadeplats. Denna resurs blev också insatt i skadeplatsarbete som ledningsstöd åt RL.

Diskussion

När VB, under fredagen, fick en tydligare bild av att händelsen tycktes eskalera så är utredningens bedömning att man försökte vara proaktiv i sin resurstilldelning. Det begärdes tidigt flygande resurser från MSB, det kompletterades med UAS och skogsbrandscontainer från det egna räddningsledningssystemet. Senare aktiverades även den nationella skogsbrandsdepån (förstärkningsresurs, MSB) från Ljungby. Det larmades ut många

ledningsresurser, i form av IL och RIL, för att kunna stödja RL på plats. Ledningscontainern (Mobisol) fraktades ut för att underlätta räddningsledningens arbete på skadeplats. Även en depåfunktion larmades till händelsen.

Den snabba kontakt som VB tog med det angränsande räddningsledningssystemet RSB, när det stod klart att insatsen sträckte sig över två län, skapade förutsättningar för tidig samverkan mellan tjänstgörande VRC i de båda räddningsledningssystemen. Detta bidrog till att resursförsörjningen underlättades och snabbt kunde säkerställas under den fortsatta insatsen.

VB tog även kontakt med VB för räddningsledningssystemen VRR och Älvsborg, vilket resulterade i att både RSG och SÄRF skickade resurser till insatsen under fredagen. Utredningen bedömer att en proaktiv resursinventering och resurstilldelning genomfördes under insatsens första dag.

Genom intervjuer med personal från både räddningsledningen och RC stab framkom att det inte var tydligt för samtliga inblandade att det under delar av fredagen fanns en brytpunkt vid Smålandsstenars brandstation. Detta påverkade främst räddningsledningen, som vid något tillfälle under fredagen ifrågasatte varför ytterligare resurser inte anlände till skadeplatsen, trots att en tydlig resursbegäran hade framförts. Inriktningen från RSB var att resurserna skulle befinna sig vid brytpunkten och avvakta beslut om när de skulle förflytta sig till skadeplatsen. Samtidigt gjordes bedömningen från RSB att när det större resurspaketet anlände under sen eftermiddag så saknade räddningsledningen förmåga att sätta in samtliga resurser på ett effektivt sätt. Detta mot bakgrund av den tidskritiska och resurskrävande situation som rådde i räddningsinsatsen. Resurserna blev därför stående vid brytpunkten i Smålandsstenar i avvaktan på besked om att förflytta sig mot skadeplatsen.

Att RSB skapade en brytpunkt i närmre anslutning till skadeplatsen var i sig inte fel, det var bara brister i kommunikationen kring detta beslut som fallerade.

Diskussion ledningsresurser

Under de inledande timmarna av räddningsinsatsen larmas fyra IL till skadeplatsen.

- IL Hylte, tillika RL inledningsvis.
- IL Hylte, schemalagd som chaufför på VE under arbetspasset, men övergick på skadeplats att verka som IL och ledningsstöd till RL (IL Hylte), utifrån räddningsledarens behov.
- IL Falkenberg. Larmas som ledningsfunktion till skadeplats. Uppfattade det som att uppdraget var att stödja RL (IL Hylte).
- IL Gislaved, RSB, tillsammans med ytterligare kollega under IL-introduktion. Uppfattade det som att uppdraget var att stödja RL (IL Hylte).

Klockan 10:20, knappt 2 timmar efter huvudlarmet, larmades RIL för att åka till skadeplats och anlände kl 11:04.

I ett inledande skede och uppväxlingsperiod av en mer omfattande räddningsinsats så kan det ta en del tid att få tydlighet i skadeplatsorganisation och struktur. Detta ställer då bland annat förväntan på ledningskapacitet. I syfte att stärka ledningsförmåga larmades flera IL till platsen och RIL anländer till skadeplats ca 2 tim 40 min efter huvudlarm.

RIL blev inkopplad i ett tidigt skede och utgjorde då en del av den övergripande ledningen. Utredningen bedömer att det borde övervägts att larma RIL till platsen i ett tidigare skede. Detta skulle byggt ut organiseringen på höjden och bland annat stärkt ledningsförmågan gällande övergripande uppgifter och design av skadeplatsorganisationen. Utredningen har

fått uppfattningen att i det inledande skedet av räddningsinsatsen så har arbetet präglats av en uppgiftsbaserad inriktning och det har dröjt innan det upplevts att det funnits en tydlighet kring skadeplatsorganisation och ledningsfunktioners uppgifter.

5.1.2 Resursförsörjning dag 2-8

Under helgen, lördag och söndag, började det framgå allt tydligare vilket behov av resursförsörjning som räddningsinsatsen krävde samt vilket avlösningssbehov som fanns. Under söndagen insåg man att räddningsinsatsen kommer att dra ut på tiden och att RäddSam Halland och RSB var i behov av att få hjälp med resurser från andra räddningsledningssystem.

VRC beslutar då att riktlinjen för förstärkningsresurser inom Räddsam VG och RäddSam Halland¹¹ skulle aktiveras och kontakt togs med VB i VRR som har i uppgift att samordna resursbegäran med övriga räddningsledningssystem i VG.

Arbetet påbörjades under söndagen med inriktningen att resurser från VG skulle vara på plats på måndag morgon och kunna resursförsörja insatsen fram till och med onsdagsdygnet. Denna planering effektuerades och VG resursförsörjde räddningsinsatsen som planerat fram till torsdag morgon. Från torsdag till avslutet på lördagen hanterade RäddSam Halland och RSB fortsatt resursförsörjningen själva.

Tidigare under veckan hade Räddsam VG tillsammans med RäddSam Halland även varit i kontakt med VRC för Räddningsregion Södra Sverige för att se om de kunde hjälpa till med resursförsörjning. Frågeställningen var att från och med torsdag ta över den resursmängd som Räddsam VG bidragit med. Resursförsörjningen från Skåne behövde dock aldrig effektueras eftersom RäddSam Halland då bedömde att de klarade av att hantera resursförsörjningen tillsammans med RSB.

Diskussion

Samarbetet mellan räddningsledningssystemen som hjälptes åt att resursförsörja räddningsinsatsen anser utredningen har fungerat mycket väl. Det har funnits en anda av att hjälpas åt och att försöka lösa behoven tillsammans. Ett vinnande koncept som flertalet av de intervjuade nämnt är att skicka med en samverkansperson till skadeplats från de olika räddningsledningssystemen som bidrar med resurser. En samverkansperson kan vara länken tillbaka till det egna räddningsledningssystemet kopplat till lägesbild och resursbegäran samtidigt som den avlastar räddningsledningen gällande att hantera dessa uppgifter. För resurserna från Räddsam VG skickades en samverkansperson som kom från räddningsledningssystemet VRR men som var kontakt mot samtliga räddningsledningssystem inom VG. Även RSB skickade en samverkansperson.

Då ett större resurspaket skickas är lärdomen att det alltid bör kompletteras med en samverkansperson eller liknande funktion från det räddningsledningssystemet som skickar resurser.

5.1.3 Resurstilldelning och resursanvändning

Under räddningsinsatsens första dag var insatsen i ett mycket expansivt skede med stor resursuppbbyggnad och många resurser. Att hantera stora resursmängder ställer höga krav både på den övergripande ledningen såväl som på räddningsledningen. Kraven på

¹¹ Räddningstjänsterna Västra Götaland och Halland, rev. 2024-05-17, *Riktlinjer för förstärkningsresurser*.

ledningskapacitet innefattar organisering samt även att kunna skapa en god kommunikation mellan räddningsledning och RC stab.

Vid räddningsinsatsen nyttjades i ett tidigt skede resurser från två olika räddningsledningssystem och på sikt resurser från ytterligare räddningsledningssystem. Att resursförsörja en insats med resurser från andra räddningsledningssystem kräver en hel del arbetet för det mottagande räddningsledningssystemet, kanske främst för den övergripande ledningen. Det handlar om samverkanskonferenser, förmedla information mellan systemen om vilka resurser som planeras att anlända till skadeplats, var ska anländande resurser bo, hur ska matförsörjning gå till, transport från övernattnings till skadeplats osv.

RäddSam Halland använder systemet Oculus för att bland annat underlätta vid resurshandtering och enkelt kunna se tilldelade resurser. Vid insatsen uppstod tekniska problem med systemet som medförde att det inte kunde fylla normal funktion. Dessutom hade systemet begränsningen att angränsade räddningsledningssystemers resurser inte kunde visas.

Diskussion

Utredningens bedömning är att det under insatsens första dag inte blev någon tydlig kommunikationslänk mellan räddningsledningen och RC stab kopplat till resursförsörjning. Detta medförde att det aldrig skapades någon tydlig lägesbild över hur resursanvändningen på skadeplats såg ut och därmed inte heller över vilket det egentliga resursbehovet var. Detta bidrog troligtvis till att det inte heller togs fram någon tydlig ram, från VRC, gällande resurstilldelningen till skadeplats mer än att resurstilldelningen skulle säkerställas. Utredningens upplevelse är att RC inledningsvis försökte resursförsörja insatsen utifrån en proaktiv bedömning.

Under fredagen, brandens första dag, så har utredningen uppfattat att räddningsledningen vid något tillfälle upplevde att de inte fick den resursmängd som efterfrågades. Samtidigt var VRC med sin systemstödjande stab (RC stab) undrande till vad alla resurserna används till då man inte fick tydlig återkoppling kring hur den faktiska åtgärdsproduktionen såg ut.

Efterhand som insatsen pågick fick VRC och RC stab bättre uppfattning kring hur räddningsinsatsen var organiserad med uppdelning i olika sektorer. Bland annat på möten via Microsoft Teams kunde RC stab få en bild av hur organiseringen på skadeplats såg ut och därmed också få en tydligare bild av behovet av bemanningen för respektive sektor.

Även om denna bild blev tydligare så är utredningens uppfattning är att det fortfarande inte framgick för VRC och RC stab vad den faktiska åtgärdsproduktionen var, åtminstone inte inledningsvis. Utredningens uppfattning är att en sådan funktion med just detta uppdrag, att få en bild över åtgärdsproduktion och utifrån den bland annat kunna analysera uppfyllnad av MMI, aldrig tillsattes i staben. Utan en sådan bild blir det svårt för VRC att sätta tydliga direktiv kopplat till räddningsinsatsen ram och omfång och därmed också om hur resurstilldelning till insatsen ska se ut.

Det gjordes, stundtals under insatsen, försök att mellan skadeplats och RC stab förmedla vilket resursbehovet var. Bland annat framförde räddningsledningen in till RC stab att resursmängden på kvällar/nätter kunde minskas rejält då det inte fanns tillräckligt med uppgifter att genomföra. Resurstilldelningen justerades emellertid inte utifrån detta utan planerad resursmängd fortsatte att levereras.

En bidragande orsak till att man valde att inte justera i resursmängden kan bero på att en beställning redan lagts till Räddsam VG. Det borde dock vara möjligt att justera i planerad resursmängd även om resurser kommer från andra räddningsledningssystem. Samtliga samverkande organisationer borde vara medvetna om att en planering inte är samma sak som effektivering av planen. Så länge man är tydlig med detta i resursbegäran borde det inte vara några problem att justera resursmängden efter behov, eller att justera det ekonomiskt om begärande system drar tillbaka sin begäran sent inpå.

Det krävs mycket planering och organisering för att till exempel få avlösningar att rulla på och att de inte tar för lång tid. Under räddningsinsatsen så genomfördes anpassningar och justeringar för att försöka få avlösningarna att gå smidigare. Detta gällde både hur "avlösning vid strålrör" skulle gå till och hur avlösning med befäl skulle hanteras. Detta upplever utredningen tog mycket kraft under räddningsinsatsen. Att det dessutom kom indikationer från räddningsledningen på att den anländande resursmängden egentligen inte hade behövts, medför en känsla av att extra arbete gjorts i onödan.

5.2 Arbete på skadeplats

5.2.1 Skadeplatsorganisation under räddningsinsatsen

Under inledningen av räddningsinsatsen inses det, efter initialt försök, att det inte är möjligt att hindra brandens utbredning, utan branden och räddningsinsatsen kommer bli av större omfattning. Under uppväxlingsskedet är utredningens uppfattning att det till viss del är rörigt.

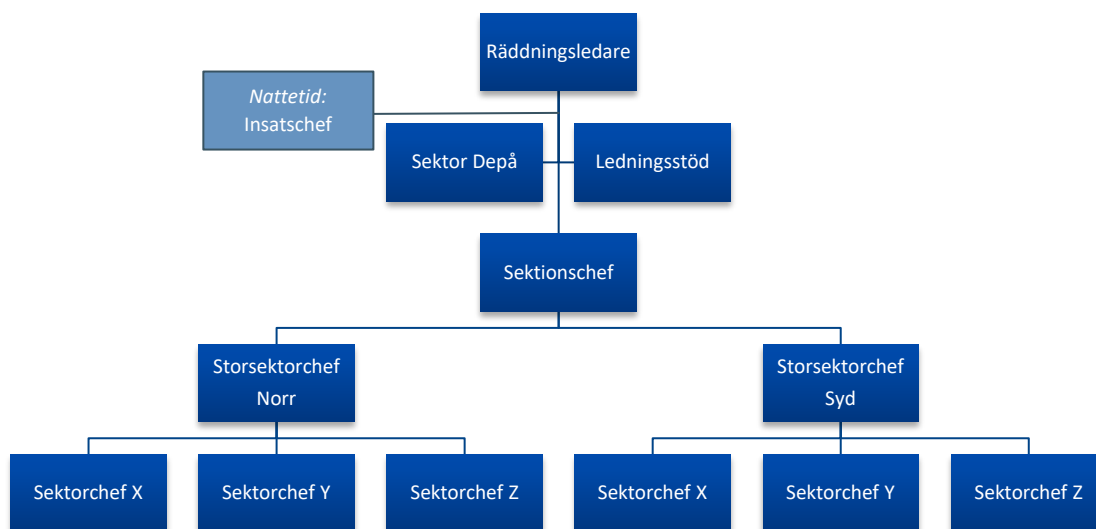
När strukturen började ta form under fredagen så skapades två storsektorer utifrån geografi – *storsektor norr* och *storsektor syd*. För att leda storsektorerna tillsattes en sektionschef för inriktning och samordning. RIL verkade i rollen som RL.

Med beaktande av en expanderande räddningsinsats, så fanns en strävan hos RL att tidigt låta sektionschefen ta stort ansvar avseende genomförande och samordning i skadeplatsorganisationen.

Den IL som initialt haft rollen som RL, övergick till att bli ledningsstöd till RL. IL besatt god lokal kunskap, vilket var värdesatt av RL.

Utöver nämnda organisationsdelar så skapades även bland annat en *sektor depå* samt ledningsstöd till RL.

Under räddningsinsatsen skedde olika anpassningar av skadeplatsorganisationen. Storsektorerna förändrades under räddningsinsatsen till funktionella sektorer som *släckning*, *begränsning*, *vatten*, *stöd* och i slutskedet *avveckling*. Under en period var även *brytpunkt* en sektor mot räddningsledningen.

Figur 15 Schematisk figur för grundläggande principiell förståelse kring skadeplatsorganisation under fredag 16 maj. Figuren tar inte höjd för ytterligare detaljer eller nyansering och utveckling som har varit aktuell vid olika tidpunkter under räddningsinsatsen.

Avseende organisering och planering av personella resurser över tid så är det utredningens uppfattning att prognosen för räddningsinsatsen har genomgått olika skeden och det kan ha haft inverkan på planering av personalresurser. Initialt är prognosen att räddningsinsatsen kommer sträcka sig över dagen på fredagen. Till följd av brandens spridning under dagen förändras prognosen till en bedömning om att det handlar om flera dagar och potentiellt över helgen. Under helgen inses det att det inte kommer vara aktuellt att avsluta räddningsinsatsen, utan att räddningsinsatsen kommer att fortsätta bedrivas ett antal dagar in i påföljande vecka.

Det har vid intervjuer uttryckts att det fanns en strävan att försöka hålla kontinuitet i ledningsfunktioner under räddningsinsatsen. I syfte att hålla kontinuitet avseende RL, så användes insatschef på nätterna, när RL inte var på skadeplats.

Tjänstgöringsperioder för olika roller kan även haft en inverkan på planering av personal över tid.

Diskussion bemanning

Under räddningsinsatsen var det ett fåtal personer som agerade i rollen som RL och personer har även varit återkommande i flera andra roller. Det är utredningens uppfattning att det har varit en framgångsfaktor. Räddningsinsatsens omfattning har inneburit att det har varit omfattande information att sätta sig in i på skadeplats och det har underlättat att ha varit på plats förut.

Den uppdelning som uppstod var mellan dagpersonal och nattpersonal. Nätterna var generellt lugnare men med god personaltillgång. Ur ett ledningsperspektiv gav det större utrymme för analys och planering. Utmaningen i detta kunde vara att det vid tillfälle togs fram planering under natten för kommande dag som upplevdes överraskande för dagtidspersonal som återkom från föregående dag. Ett möjligt sätt att hantera denna utmaning skulle kunna vara att vid överlämning mellan dag- och nattpersonal gemensamt identifiera vilka behov som förelåg och där vidare arbete var önskvärt under natten.

Diskussion ledningsstöd till RL

Räddningsledaren hade ledningsstöd på ledningsplats av en eller flera personer under större delen av räddningsinsatsen. Syftet med ledningsstöd är att öka ledningskapaciteten genom att bland annat frigöra mental kapacitet och öka kontrollspann. Det kan även tillföra särskild kompetens. En uppgift som nämnts av flera personer vid intervjuer är att lägesbild och hantering av *Oculus* har varit en prioriterad uppgift. Utredningens uppfattning är att användningen av detta system har varit en viktig del i informationsutbytet mellan RC och ledningsplats. Vid tillfälle under räddningsinsatsen så har denna kompetens varit en tydligt sökt egenskap hos personal för att användas som ledningsstöd.

Utöver hantering av lägesbild via *Oculus* så är utredningens bild att ledningsstödet företrädesvis har arbetat uppgiftsorienterat. De uppgifter som har varit aktuella att utföra har utförts.

I organisering av stöd till RL så kan detta ske i stabsform. Personer som verkar i staben kan utföra arbetsmoment uppdelade i olika stabsfunktioner¹² och vid behov kan stabschef tillsättas för leda och samordna arbetet.

Det är utredningens uppfattning att arbetet med ledningsstöd till RL under perioder skulle ha stärkts genom organisering med arbete i stabsfunktioner och övervägande av tillsättande av en stabschef. Många uppgifter utfördes, men en organisering av arbetet i stabsfunktioner skulle kunna ha gett en större tydlighet och underlättat i arbetsfördelningen.

En organisering av ledningsstödet i stabsfunktioner hade troligtvis också underlättat i kommunikationen och arbetsfördelningen med den systemstödjande staben. Kopplingen mellan de olika arbetsområdena som behöver hanteras i respektive ledningsstöd blir tydligare om stabsmedlemmar som jobbar i exempelvis stabsfunktionen *Resurser* kommunicerar med varandra.

¹² RäddSam Halland, (okänt datum), STYR-C-1-9. *Rutin för organisering.*

5.2.2 Ledningsplats- och ledningsmöten

Figur 16 Bilden visar området där branden bedöms ha startat samt ledningsplatser under räddningsinsatsen

I inledningen av räddningsinsatsen användes avslutet av lokalvägen som ledningsplats, se figur ovan. Efter att ha konstaterat att insatsen skulle komma att expandera så flyttades ledningsplatsen till en ny plats under fredagsförmiddagen. Den nya ledningsplatsen var belägen mellan torvtäktens södra och norra delar och utgjordes en större yta som även gav utrymme för fordon mm, se figur nedan. Genom ytan gick även en väg som fungerade som tillfartsväg för delar av området.

Figur 17 Bild som visar ledningsplatsen. Bilden är tagen med UAS sön 18 maj. Källa Räddningstjänsten Halmstad

Ledningscontainern (Mobisol) kördes ut och fungerade som nav på ledningsplatsen. Allt eftersom fanns även andra faciliteter på plats, såsom exempelvis bespising och toaletter.

Till följd av en stor tillgänglig yta så fanns det gott om plats för fordon med mera. Samtidigt innebar det att det blev mycket fordonstrafik på ledningsplats och den fungerade även som brytpunkt. Dessutom var vägen genom ledningsplatsområdet en tillfartsväg för att ta sig vidare västerut, vilket förde med sig en del trafik. Väderleken och torrheten i marken innebar också att det blev väldigt dammigt i området och även in i exempel ledningscontainern, vilket flera intervjuade personer kommenterat.

Ledningscontainern innebar begränsat med utrymme på insidan och det blev trångt med många intressenter. Efter en tid genomfördes en förändring så att ledningscontainern kunde nyttjas även från utsidan.

Diskussion ledningsplats

Valet av ledningsplats gav fördelar som generös yta och lättillgänglighet.

Att tidigt köra ut ledningscontainern till plats var en åtgärd som tidigt förbättrade förutsättningarna på ledningsplats.

Utredningens uppfattning är att ledningsplatsen även fungerade som brytpunkt för resurser, vilket fick till följd att ett stort antal fordon ställt upp på ledningsplats vid olika tidpunkter. Eftersom vägen igenom ledningsplats även varit tillfartsväg till delar av området, så har det även medfört trafik igenom ledningsplatsen, med den störning, neddamning och arbetsmiljörisk som det inneburit. Utredningen kan se att det finns erfarenhet att dra i detta. Uppställningen på den yta som valdes kunde eventuellt utformats för att området kring ledningscontainer fick så god och störningsfri miljö som möjligt. Mottagandet att resurser skulle även kunna ske på annan del av ytan, alternativt en annan plats i närområdet, där information skulle kunna lämnas och resurserna kunde fortsätta direkt till avsedd sektor i området. Trafiken till ledningsplats hade då också minskat betydligt.

Diskussion ledningsmöten

RäddSam Halland har styrdokumentet *Rutin för ledningsmöte*¹³, som ger stöd för genomförande av ledningsmöte på skadeplats och även inkluderar lägesrapportering till övergripande ledning.

Utifrån de intervjuer som genomförts så är utredningens uppfattning att ledningsgenomgångarna på skadeplats har fungerat väl.

Anpassningar har skett med uppdelning där delar av genomgångar har skett med en större grupp intressenter för att sedan kunna fortsätta i mindre konstellationer, exempelvis kring högre detaljeringsnivå avseende insatsgenomförande.

Till följd av skadeplatsområdet storlek har det inneburit att det tagit tid att ta sig till ledningsplats från olika delar. Det har medfört att det inte alltid varit praktiskt att som storsektorchef närvara vid alla ledningsgenomgångar, utan avstämning fick även ske på distans.

I samband med ledningsgenomgångar genomfördes även avstämningar mellan skadeplats och RC stab. Avstämningarna skedde via Microsoft Teams. Oculus var även en viktig del för att skapa gemensam bild kring situationen på skadeplats.

¹³ RäddSam Halland, (okänt datum). STYR-C-1-10. *Rutin för ledningsmöte*

5.2.3 Riskbedömning och riskhantering

Räddningsinsatsen innebar arbete med brand i torv samt i skog. Några iblandade hade tidigare erfarenhet av brand i torv, men för de allra flesta så var detta något obekant. Branden i torven medförde en mycket kraftig rökutveckling, men inte lika tydlig brand med lågor. Spridningen i torven var svår att se och läsa. Arbetsmiljön i det tidiga skedet kunde snabbt förändras, med plötsligt försämrad sikt.

I ett tidigt skede under insatsen fick en grupp i uppgift att hindra branden från att sprida sig till ett skogsparti som bland annat omfattade ett järnvägsspår. En riskbedömning genomfördes innan insatsen och personalen arbetade i heltäckande skyddsklädsel och med andningsskydd. De avancerade sedan framför brandfronten för att placera ut sprinklers.

Brandförloppet var snabbt och situationen blev kritisk. Personalen hamnade i ett nödläge och beskrev att sikten var så dålig att de inte kunde se handen framför sig, vilket ledde till desorientering. En brandman föll ner i ett krandike och brände handen, men gruppen lyckades reda ut situationen och tog sig i säkerhet tillsammans.

En stor del av räddningsinsatsen genomfördes i skogsmiljö, som det finns mer utbredd erfarenhet kring och vilka risker det innebär. Under räddningsinsatsen genomfördes även en del arbete nattetid.

Genom skadeplatsområdet går även ett järnvägsspår. Det utfördes ett trafikstopp på järnvägen i början av räddningsinsatsen, men senare under räddningsinsatsen tilläts trafik igen och det tillämpades riskavstånd från järnvägen.

Diskussion

Utredningens uppfattning utifrån genomförda intervjuer är att det fanns en god riskmedvetenhet under räddningsinsatsen. Ett flertal risker har påtalats tillsammans med förhållningssätt och eventuella åtgärder. Risker finns dokumenterade på en bild på en whiteboard från ledningsplatsen. Identifierade risker har varierat mellan arbete på torvtäkten respektive i skog och riskbedömningen gällande järnvägstrafiken hanterades särskilt med direkt delaktighet från VRC.

Olyckan, med en brandman som brände en hand, anmäldes till arbetsmiljöverket. Ärendet har sedan lagts ned. Utredningen anser att man inte har brustit gällande riskbedömning, då det snabba förloppet som ledde till nollsikt var svårt att förutse.

Räddningsinsatsen var omfattande, sett till såväl resurser som utsträckt över tid. Under slutet av helgen sattes det ihop ett skriftligt underlag som bland annat omfattade risker och restriktioner. Ankommande och ny personal kunde ta del av informationen.

5.2.4 Kommunikation- och sambandsplan

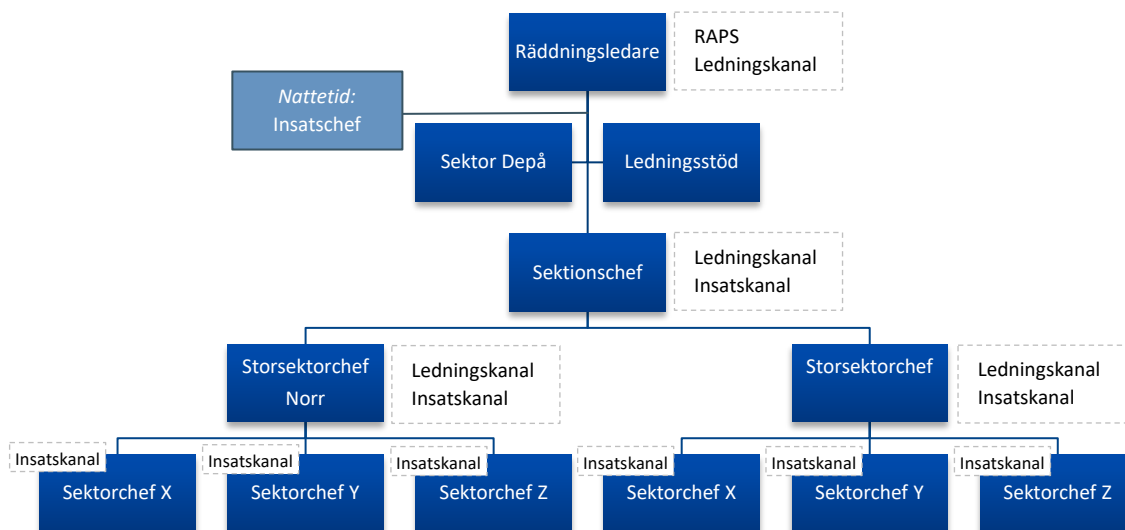
I sin helhet så är det utredningens bedömning att sambandet har fungerat förhållandevis väl på skadeplats.

I den tidiga organiseringen valde RL att förstärka ledningsförmågan med hjälp av ledningspersonal som innevarande arbetspass tjänstgjorde som brandman. Det fick till följd att det saknades raketterminal för ledningsamband under en period i en av storsektorerna innan det kunde lösas.

Eftersom räddningsinsatsen förstärktes med resurser från andra räddningsledningssystem, så uppstod en situation under fredagen där sambandsplanen inte fungerade. Olika räddningstjänster hade olika grundprogrammeringar i sina raketterminaler, vilket satt

begränsningar för vilka radiokanaler som var tillgängliga. Problematiken kunde lösas genom att använda nationella talgrupper som alla hade tillgång till.

Under en tidig del av räddningsinsatsen fanns även en avsaknad av raketterminaler, men kunde lösas med raketterminaler från MSB.

Figur 18 Principiell skiss över sambandsstrukturen inom ledningsorganisationen.

5.3 Systemstödjande stab

RäddSam Halland har tagit fram en instruktion¹⁴ som beskriver innehållet i räddningsledningssystemets olika roller. För att underlätta vid arbete i en systemstödjande stab eller vid förstärkt drift på RC har olika rollkort tagits fram för att enkelt kunna fördela till personal som kommer in för att jobba i RC.

En av de roller som fördelades till ett flertal individer som kom in för att arbeta i RC stab under insatsen var rollen insatsuppföljning. Enligt *Ett enhetligt ledningssystem för kommunal räddningstjänst*¹⁵ (ELS) är rollen insatsuppföljning enhetliga kärna att följa upp en eller flera pågående räddningsinsatser. Rollen ska följa upp så att det finns förutsättningar för att nå MMI och identifiera behov åt den roll som har befogenhet att besluta om ändringar i AMI eller MMI och räddningsinsatsens ram. Fokus ska vara att säkerställa att taktik/metod fungerar utifrån rådande förutsättningarna, där hjälpbehovet är styrande. Enligt RäddSam Halland kan rollen insatsuppföljning i vissa fall vara en del av funktionaliteten i ett stabsarbete. Rollen innehas normalt av VB men kan även bemannas av RIL, IL, VRC eller biträdande VB.

5.3.1 Bemanning och arbetsuppgifter i RC stab

När VB under fredagen började inse att branden var eskalerande begärdes, efter ett tag, mer ledningsstöd till RC för att stötta VB och VRC. Inledningsvis larmades RIL (i Halmstad) in till RC och tilldelas rollen insatsuppföljning. Den första uppgiften blev dock att lägga den

¹⁴ RäddSam Halland. 2023-09-01. STYR-B-1-1. Instruktion för roller i räddningsledningssystemet.

¹⁵ MSB. 2024. *Ett enhetligt ledningssystem för kommunal räddningstjänst*.

formella beställningen av helikopterresurser till MSB. Den initiala begäran hade då redan gjorts av LOP och VB.

Samtal hade sedan tidigare skett mellan VB och VRC, kopplat till att det rörde sig om en länsöverskridande händelse, men i samband med behov av ökad bemanning på RC önskade VB att även VRC kom in till RC för att styra i det fortsatta arbetet i staben.

Under resten av dagen anslöt ett antal olika individer till stabsarbetet i RC. Främst var det personal som jobbar på Räddningstjänsten Halmstad och som befann sig på brandstationen i Halmstad. Vissa individer handplockades av VB och vissa erbjöd sin tjänst när de tittade in på RC. Den personal som jobbade i staben på RC var både individer som jobbar i funktionerna VRC och RIL men även personal från till exempel enheten Samhällsskydd som normalt inte jobbar i funktioner i övergripande ledning.

Tidigt under fredagen insåg VB att det fanns behov av ytterligare en VB som behövde tillsätta funktionen Larm- och ledningsbefäl (LLB). Detta för att kunna avlasta VB med hantering av andra händelser i systemet och beredskapshantering för kommande larm. RC fortsatte att bemannas med en LLB under dagtid under större delen av veckan.

Inledningsvis började staben att arbeta inne på RC men efter att fler personer anslöt blev det för trångt och beslut fattades om att staben skulle flyttas ut ur RC och in i det större stabsrummet. För VB innebar detta mer arbetsro på RC samtidigt som det innebar en del springande till stabsrummet för att förmedla inkommande information.

Det fanns även behov av att VB fanns tillgänglig i stabsrummet då stabsmedlemmarna stundtals behövde få tillgång i de system som normalt endast VB använder.

Det var enbart under fredagen (16 maj) som stabsrummet användes eftersom det var då som flest individer var aktiverade i staben utöver VRC, VB och LLB. Under resterande del av räddningsinsatsen pågick stabsarbetet inne på RC.

Flera av individerna som jobbade i staben under fredagen fick fördelat att de skulle jobba med insatsuppföljning. Inledningsvis så hjälpte även stabsmedlemmar, tilldelade rollen insatsuppföljning, till med konkret insatsstöd åt RL. Via Oculus gjordes försök att hjälpa räddningsledningen med att flagga vilka fastigheter som fanns i riskzonen om branden skulle sprida sig. Det arbetades även med att klargöra riskbilden kring elledningar som passerade genom skadeområdet.

Under fredagen styrdes en del av kommunikationen mellan skadeplats och RC stab till en av stabsmedlemmarna som jobbade med insatsuppföljning. Samtidigt kom en del samtal direkt från RL till VB och ibland via radiokommunikation till LLB. De samtal som kom in till VB behövde sorteras och sedan kanaliseras vidare till RC stab. Senare under insatsen, för att få en bättre lägesbild in till RC stab, deltog staben på skadeplatsens ledningsgenomgångar, då de lyssnade med via Microsoft Teams. Efter ledningsgenomgången förekom det även enskilda avstämningar, även dessa via Teams, mellan enbart räddningsledningen och RC stab.

Det fanns en stabsmedlem som under fredagen samverkade med kommunernas kommunikatörer i Hylte och Halmstad. Det diskuterades hur information skulle gå ut till allmänhet och media, vilket slutligen ledde till att ett VMA utfärdades och det planerades även för en pressträff. Denna individ hanterade även uppgifter som att delta på samverkanskonferenser med länsstyrelser och andra räddningsledningssystem.

En stabschef tillsattes i RC stab och denna roll kvarstod under alla dagar som staben var i gång. Utifrån intervjuerna så fanns det en viss otydlighet i vem som var stabschef och vad

dess arbetsuppgifter var. Några upplevde att de tilldelats rollen stabschef men jobbade även med andra specifika uppgifter i staben. Några stabsmedlemmar upplevde att det fortfarande var VB som fördelade uppgifter och inte stabschefen.

Gällande planering för personal till RC stab så tappades detta inledningsvis bort. Under söndagen fick det ringas in personal för att hjälpa till med uppgifter på RC, då det i förväg inte gjorts någon planering av bemanningen för RC stab.

Diskussion styrning av staben

Utredningens uppfattning är att det inte fanns någon tydlig styrning för vad RC stab skulle jobba med och åt vilken beslutsfattare som den jobbade åt. Inledningsvis var det oklart om RC stab jobbat åt VB eller åt VRC? Det saknades även ett tydligt syfte med RC stab och en fördelning av arbetsuppgifter mellan RC stab och insatsstödet på skadeplats. Vilka uppgifter skulle hanteras av respektive ledningsstöd? Här behöver VRC vara tydlig med vad som förväntas av de olika staberna som är i drift och vid behov även mot vilken beslutsfattare som de olika staberna jobbar. Utredningen har inte någon klar bild av i vilken omfattning det hölls några stabsorienteringar i RC stab under fredagen, men ser det som ett viktigt verktyg för att kunna tydliggöra och styra upp stabsarbete.

Diskussion stabschef

En av de roller som RC stab försökte säkerställa fanns bemannad under hela räddningsinsatsen var stabschef. Enligt ELS är stabschefens främsta uppgift att leda och samordna stabsarbetet samt att organisera och kontinuerligt anpassa arbetet utifrån de uppgifter som ska hanteras. Det är när flera personer ingår i stabsarbetet som en arbetsledande roll för att leda och fördela arbetet inom staben behövs.

Utredningens uppfattning är att den stabschef som tillsattes för RC stab inte arbetade i denna tänkta roll. Stundtals saknades stabsmedlemmar att fördela uppgifter till, och stabschefen arbetade då med andra uppgifter som behövde hanteras. Bland annat förberedde stabschefen en pressträff på skadeplatsen under måndagen, som stabschefen även deltog i.

När staben är liten eller saknar stabsmedlemmar anser utredningen att rollen som stabschef inte nödvändigtvis behöver tillsättas, utan att VB eller VRC själva kan fördela och hantera de uppgifter som ska genomföras.

Diskussion uppgiftsfördelning

Under insatsen första dag, då även RC stab startades upp, är utredningens uppfattning att det var full aktivitet i staben. Det hanterades en mängd uppgifter för att på bästa sätt stödja räddningsledning på räddningsinsatsen, samverka med berörda aktörer och hantera informationsbehovet som uppstod i samhället. Samtidigt säkerställdes det att systemet klarade av att hantera övriga händelser/insatser i räddningsledningssystemet.

Det har framkommit att det inte fanns en helt klar bild över vem som jobbade med vad i RC stab under fredagen. Det uppgifter som kom in till staben fördelades på de stabsmedlemmar som bemannade staben där och då. Stabsmedlemmarna hjälptes åt för att tillsammans se till att uppgifterna blev genomförda.

För att bättre och lättare kunna organisera arbetet i staben anser utredningen att man bör utveckla stabsarbetet med att jobba i stabsfunktioner. RäddSam Halland har berört detta i

sin rutin för organisering¹⁶ där man menar att det finns ett antal arbetsmoment som ofta förekommer och kan behöva fördelas inom en stab. Utredningen uppfattning är att det hade underlättat om man i förväg konkretiserat dessa stabsfunktioner tydligare för att lättare kunna fördela inkomna arbetsuppgifter.

Diskussion insatsuppföljning

När det gäller rollen insatsuppföljning, tillika stabsfunktionen insatsuppföljning, anser utredningen att endast delar av uppgifterna kopplade till funktionen berördes av stabsmedlemmarna. Utredningens uppfattning är att många försökte skapa en lägesbild av vad som skedde på skadepå plats, hur man var organiserad, vilka resurser fanns på plats, var samtliga resurser insatta eller fanns det gripbara resurser och hur var räddningsledningen organiserad. Däremot tappades det stundtals bort om insatsen faktiskt gav önskad effekt och om det fanns förutsättningar för att nå MMI. Därav blev det svårt att identifiera åt VRC om det fanns behov av att ändra i AMI eller MMI och sätta tydliga ramar för räddningsinsatsen.

Eftersom ett flertal individer i RC stab under fredagen blev tilldelade att jobba med insatsuppföljning, hade det behövts en tydligare styrning av vem som skulle jobba med vilka uppgifter inom rollen/funktionen.

Normalt ligger rollen insatsuppföljning på VB och är knuten till insatsuppföljning i systemet, för samtliga pågående insatser. Utifrån genomförda intervjuer så verkar det bara vara insatsuppföljning kopplat till insatsen i Hylte som lyfts ut till RC stab. Resterande insatsuppföljning låg under hela insatsen kvar på LLB eller VB. Det är oklart om denna fördelning tydliggjordes för stabsmedlemmarna i RC stab. Viktigt att tänka på vid denna fördelning är att VRC fortsättningsvis ändå behöver få återkoppling gällande insatsuppföljningen för samtliga pågående räddningsinsatser i systemet. I detta fall dels en återkoppling från funktionen i RC stab, dels från LLB/VB gällande övriga räddningsinsatser.

Diskussion resursinventering och resursförsörjning

I RC stab arbetades det mycket med uppgifter kopplade till resurser. Det planerades för avlösningar, mäklades om resursförsörjning mellan andra räddningsledningssystem, säkerställdes bemanning för räddningsledningen och dess ledningsstöd. Uppgifterna genomfördes mestadels inifrån RC stab eller enbart av LLB och VB.

Här anser utredningen att det hade funnits en vinning med att ha en uttalad funktion i RC stab som skulle jobbat med denna typ av frågeställningar. En stabsfunktion som kan planera för att anskaffa resurser till insatser och beredskap över tid. Både kopplat till personal och enheter men även kopplat till materiel och logistiken kring detta. Normalt är detta uppgifter som VB jobbar med, men om uppgifterna finns beskrivna under en funktion i RC stab är det lättare att fördela ut till stabsmedlemmar när kontrollspann för VB inte räcker till.

¹⁶ RäddSam Halland. (okänt datum). STYR-C-1-9. *Rutin för organisering*.

5.4 Samverkan

5.4.1 Försvarsmakten

Utredningens tillgång till information kopplat till samverkan med Försvarsmakten har av olika anledningar varit begränsad. Det har dock med hjälp av intervjuer framkommit att samarbetet mellan organisationerna har fungerat mycket bra och med en stor känsla av att vilja hjälpa till.

Utredningen har från flera källor uppfattat att samverkan med den militära personalen var mycket positiv. De har följt förutbestämda tider och visat hög lojalitet gentemot uppgiften. Personalen har arbetsletts av en MIC, som har varit med på ledningsmöten och tagit del av aktuell information.

Övernattningarna vid Halmstads garnison har fungerat väl, men restiden mellan garnisonen och skadeplatsen har varit relativt lång (cirka 1 timma). Med hänsyn till räddningsinsatsens geografiska läge var det svårt att hitta ett gemensamt övernattningsställe närmre skadeplats som kunnat ta emot det stora antalet övernattande, totalt 43 personer.

5.4.2 Kustbevakningen

Karteringen har av flertalet intervjuade beskrivits som en framgångsfaktor. Det har upplevts som en stor hjälp när anslutande resurser med enkelhet har kunnat förstå var de ska ta vägen. Det har också varit enkelt för räddningsledningen att beskriva geografin.

Karteringen har dessutom kunnat läggas in som ett kartsikt i Oculus och sedan bearbetas av den operativa personalen på skadeplats samt i RC.

5.4.3 Lokala aktörer

Torvtäkten hanterades till en början parallellt med verksamhetsutövare samt den kommunala räddningstjänsten, men med start på lördagen övertog dessa resurser uppgiften att utföra släckarbete i torvområdena. De bedömdes ha den bästa förmågan att lösa uppgiften. Det ingår inte i utredningens uppdrag att analysera deras arbetsmiljö, men det kan konstateras att förhållandena under den första dagen var mycket svåra. Den största arbetsmiljörisken utgjordes av den kraftiga rökutveckling som torvbranden medförde. Bilden nedan visar hur verksamhetens personal arbetar i kraftig rök under de inledande timmarna.

Figur 19 Bilden visar när personal från verksamhetsutövaren arbetat med brandsläckning. Källa Räddningstjänsten Hylte.

Gödseltunnorna som manövrerades av lokala lantbrukare visade sig vara mycket effektiva och kan i detta fall ha haft en avgörande betydelse för att begränsa brandspridningen i de sydvästra delarna. Utredningen bedömer att initiativet från IL att ta kontakt med lantbrukarna var mycket positivt. Samtidigt framkommer i intervjuer att RL till en början inte var medveten om beslutet. Ur ett lärandeperspektiv kan det diskuteras hur beslutsprocessen ser ut och hur informationen förmedlas. Eftersom RL är högst ansvarig på skadeplatsen är det av stor vikt att denne tillräckligt skyndsamt får kännedom om fattade beslut.

6. Slutsatser

Utredningens generella bedömning är att räddningsinsatsen har hanterats väl. Det var en omfattande räddningsinsats som sträckte sig över en lång tid. Åtgärderna i det totala ledningsarbetet i en komplex situation visade på god förståelse för behovsbilden, vilket gav god effekt mot räddningsinsatsen.

- **Tidigare utlarmning av RIL till skadeplats**

RIL aktiverades och medverkade tidigt i arbetet på RC, vilket utredningen anser var positivt. Däremot anser utredningen att det dröjde alltför länge innan RIL åkte ut till skadeplats och tog över som RL. Att det fanns ett stort behov av ledningsförmåga identifierades tidigt, då flera IL larmades. Rutiner för värdering av när RIL ska larmas ut, i syfte att agera som RL på skadeplats, är något som utredningen anser att räddningsledningssystemet bör se över.

- **Kontinuitet i bemanning på skadeplats**

I tidigt skede gjordes ett aktivt val att begränsa antalet personer som bemannade respektive ledningsfunktion över tid. Samma personal i ledningsfunktioner återkom vid flera tillfällen under dagtid, vilket stärkte förmågan att hålla kontinuitet i genomförandet av räddningsinsatsen. Detta blir särskilt påtagligt vid en omfattande räddningsinsats sett till såväl resursmängd som tid. Utredningen anser att detta var en framgångsfaktor.

- **Inriktning och uppföljning**

Utredningen föreslår att utveckla den övergripande ledningens arbetssätt för uppföljning av räddningsinsatser i dynamiska skeden. Utöver tillämpning av rollen insatsuppföljning, kan arbetssätt såsom att sända en ledningsfunktion för att inhämta specifik information, vara ett exempel. Det kan handla om uppgifter om insatsens omfång och konkreta resursbehov. Det är en utmaning att vid stora räddningsinsatser som förändras över tid, åstadkomma överensstämmelse mellan ledningsfunktionernas lägesbilder. Genom att ha flera arbetssätt för uppföljning skapas också möjligheter till anpassningar av inriktningsbeslut utifrån ändrade behov.

- **Organisering av systemstödjande och insatsstödjande stab**

Utredningen anser att organiseringen av ledningsstöd kan fortsätta utvecklas, bland annat genom uppdelning i stabsfunktioner utifrån nedanstående punkter.

- Arbete i stabsfunktioner underlättar för den som leder stabens arbete. Det blir lättare att fördela arbetsuppgifter utifrån vilken stabsfunktion uppgiften sorteras under.
- Arbete i stabsfunktioner underlättar för stabsmedlemmar att veta vilket arbete som behöver genomföras kopplat till ett område i stället för specifika uppgifter. Detta kan också medföra en bättre förmåga till analys och arbete i ett längre tidsperspektiv.
- Arbete i stabsfunktioner underlättar kommunikationen mellan insatsstödjande och systemstödjande stab. Stabsmedlemmar i respektive ledningsstöds

stabsfunktion kan kommunicera direkt med varandra gällande uppgifter, exempelvis kopplat till lägesbild och resursförsörjning.

Utbildning och övning i stabsarbete bör även ske i bredare målgrupper.

- **Kommunikation mellan räddningsledningssystem**

I ett tidigt skede togs kontakt mellan de två drabbade räddningsledningssystemen, RäddSam Halland och RSB. Kommunikation skedde mellan såväl VB-VB som VRC-VRC och en snabb och tydlig överenskommelse kring räddningsledning och resursförsörjning kunde sättas. Utredningen anser att detta var en framgångsfaktor.

- **Resursförsörjning**

Under räddningsinsatsen begärdes resurser från flera räddningsledningssystem, vilket gav goda förutsättningar för resursförsörjning och anses vara en framgångsfaktor. Det som kan utvecklas är att under räddningsinsatsen kontinuerligt pröva det faktiska resursbehovet och justera, även när det finns ett minskat behov.

- **Tillvarata andra aktörers förmåga**

Utredningen anser att samverkan med andra aktörer har fungerat väl under räddningsinsatsen och viljan att hjälpa till hos inblandade aktörer har varit mycket god. Lärdomar för framtiden är bland annat:

- Försvarsmakten har varit en värdefull aktör med bra resurstillgång. Det är oklart hur förändringar i det globala säkerhetsläget kan påverka förutsättningarna i framtiden.
- Identifiera och tillvarata frivilliga aktörer. Vid aktuell räddningsinsats handlade det exempelvis om bespisning och blötläggning med gödseltunnor.
- GIS-kompetens är en framgångsfaktor vid större bränder i terräng för att kunna skapa översikt och orientering i geografin. Vid aktuell räddningsinsats nyttjades KBV för att skapa ett rutnät över brandområdet.